

ISTANBUL

SOFIA

ATHENS

BELGRADE

BUCHAREST

BUDAPEST

VENICE

BERLIN

PARIS

2ος Χρόνος

υπ' ατμόν

ΑΜΑΞΟΣΤΟΙΧΙΑ - ΘΕΑΤΡΟ

ΤΟ ΤΡΕΝΟ ΣΤΟ ΡΟΥΦ

ΙΔΡΥΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Νίκος Βεργέτης
παραγωγός

Κώστας Γεωργουσόπουλος
κριτικός θεάτρου, συγγραφέας

Λία Κούση
σκηνογράφος

Νίκος Κουτελιδάκης
σκηνοθέτης

Γιάννης Λάτσιος
οικονομολόγος

Τατιάνα Λύγαρη
ηθοποιός

Νότης Μαυρουδής
μουσικοσυνθέτης

Κώστας Μουραελάς
συγγραφέας

Λευτέρης Ξανθόπουλος
σκηνοθέτης-συγγραφέας

Νίκος Περέλης
σκηνοθέτης-συγγραφέας

Γιάννης Χουβαρδός
σκηνοθέτης

Λαλούλα Χρυσικοπούλου
σκηνογράφος

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1996–1997

Λ. Τολστόι: *Άννα Καρένινα*
Σε συνεργασία με το Ακαδημαϊκό Θέατρο του Τβερ της Ρωσίας
(Θέατρο του Τβερ, 6, 7 και 8 Σεπτεμβρίου 1996
Δημοτικό Θέατρο Πειραιά 4, 5, 6 και 7 Σεπτεμβρίου 1996)

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1997–1998 • 1998–1999

Α. Οσιέτσκα: *Λαχτάρα για κεράσια*
(Αμφοτισοικία - Θέατρο Το Τρένο στο Ρουφ)
ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΒΑΓΟΝΙ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1999–2000 • 2000–2001 • 2001–2002

Έλ. Γουάιτ: *Η Κυρία Εξαφανίζεται*
(Αμφοτισοικία - Θέατρο Το Τρένο στο Ρουφ)
ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΒΑΓΟΝΙ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2001–2002 • 2002–2003

Μουσική - ποιητική παράσταση
Θέλετε δέντρ'ανθίσετε, θέλετε μαροθεύετε...
(Αμφοτισοικία - Θέατρο Το Τρένο στο Ρουφ)
ΜΟΥΣΙΚΟ ΒΑΓΟΝΙ ORIENT EXPRESS
ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2002–2003 • 2003–2004

Λένα Διβάνη: *Η Ωραία Θυμμένη*
(Αμφοτισοικία - Θέατρο Το Τρένο στο Ρουφ)
ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΒΑΓΟΝΙ

υπ' ατμόν

ΑΜΑΞΟΣΤΟΙΧΙΑ - ΘΕΑΤΡΟ

ΤΟ ΤΡΕΝΟ ΣΤΟ ΡΟΥΦ

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΡΟΥΦ - ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ ΤΗΛ. 210 5298 922 www.totrenostorouf.gr

Προσκεκλημένοι

Εσείς

Μια τραγουδίστρια της ορχήστρας του wagon-restaurant
Ένα μυστηριώδες ζευγάρι επιβατών
Ένας φάκελος που κρύβει το μυστικό
Η «υπ' ατμόν» Ευρώπη των πρώτων δεκαετιών του προηγούμενου αιώνα
Ένα ιστορικό βαγόνι ενός μυθικού τρένου
Η μνήμη της πολυτέλειας
Το ασήμι, το κρύσταλλο, το δέρμα, ο μπρούντζος, το βελούδο
Avant-garde γεύσεις από τη Δύση
Εξωτικές μυρωδιές από την Ανατολή
Παραδοσιακό χρώμα από τα Βαλκάνια
Κατάσκοποι, διπλωμάτες, επιχειρηματίες
Αριστοκράτες, πρίγκηπες
Εκατομμυριούχοι
Καλλιτέχνες, συγγραφείς, διανοούμενοι
Βαλίτσες γεμάτες κρατικά απόρρητα
Θυελλώδεις έρωτες
Ανεξιχνίαστοι φόνοι
Ένα σούρουπο που αποχαιρετά το Παρίσι
Μια ανατολή που καθρεφτίζεται στο Βόσπορο
Μουσικές, μουσικές, μουσικές
Από τα caf'-con του Παρισιού
τις βερολινέζικες ταινίες του μεσοπολέμου
την ελληνική οπερέτα, τη μάντρα του Αττίκ
αλλά και ιταλικές καντσονέτες, ουγγαρέζικα τσάρδας
τούρκικοι αμανέδες,
τραγούδια κωνσταντινοπολίτικα
Η φυγή, η έμπνευση, η περιπέτεια, η επικοινωνία

Κι εμείς

Ταξιδεύουμε παρέα
Κι ονειρευόμαστε...

Τατιάνα Λύγαρη

Σχέδια κοστούμιών
της **Ντόρας Δελούδα**

(Εκπώδς)

molto rit.

a tempo

Καλλιτεχνική επιμέλεια – Σκηνοθεσία
ΤΑΤΙΑΝΑ ΛΥΓΑΡΗ

Μουσική επιμέλεια
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Προτάσεις – επιλογές τραγουδιών
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ • ΤΑΤΙΑΝΑ ΛΥΓΑΡΗ • ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΤΗΣ

Φιλολογική επιμέλεια
ΜΑΡΙΑ ΤΣΙΜΑ

Κοστούμια
ΝΤΟΡΑ ΛΕΛΟΥΔΑ

Χορογραφίες
ΦΩΚΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΟΣ

Φωτισμοί
ΣΑΚΗΣ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗΣ

Συνεργάτης ενδυματολόγος
ΜΑΡΙΑΛΕΝΑ ΛΑΠΑΤΑ

Τραγουδούν
(με αλφαβητική σειρά)

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΑΡΟΥΝΗΣ

ΧΑΡΑ ΚΕΦΑΛΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΨΩΜΑ

Παίζουν οι μουσικοί

ΠΑΥΛΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ Πιάνο

ΒΑΝΕΣΣΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Βιολί

ΘΟΔΩΡΗΣ ΛΥΓΝΟΣ Κοντραμπάσο

Στις Ειδήσεις ακούγεται η φωνή του Αλέξανδρου Λαχανά

Στο ακορντεόν ο Νίκος Ντας

Οι φωνές off των ανακοινώσεων ανήκουν στους

Γιάννη Νικολόπουλο, Τίμωνά Κουλμάση, Lutz Tegge, Enrico Menniti, Attila Csatari,
Μιχαέλα Γκαβριλίου, Vlado Tubin, Ivan Kostov Stoyanof, Αλή Καρδούχο

Παρίσι

- 1) *Le doux caboulot*
J. Larmanjat, 1931
- 2) *L'accordéoniste*
M. Elmer, 1942
- 3) *Youkali*
K. Weill, 1935
- 4) *La musique vient par ici*
P. Misraki, 1936
- 5) *Je cherche un millionnaire*
N.H. Brown, 1937
- 6) *Je suis pas un millionnaire*
J. Burke - Monaco / R. Valère, 1939
- 7) *J'attendrai*
D. Oliveri, 1937
- 8) *La petite tonkinoise*
V. Scotto, 1906
- 9) *A petit pas (La valse marseillaise)*
V. Scotto, 1933
- 10) *Le plus beau tango du monde*
V. Scotto, 1935
- 11) *Je ne t'aime pas*
K. Weill, 1934
- 12) *Piroulirouli*
V. Scotto, 1935

Βερολίνο

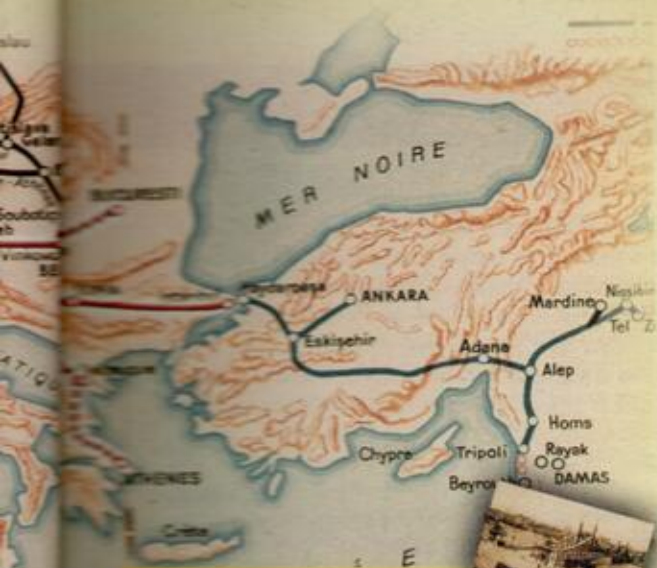

- 13) *Tango Notturmo*
H.O. Borgmann, 1934
- 14) *Das Lied von Surabaya Johnny*
K. Weill, 1929
- 15) *Johnny wenn du Gebustarg hast*
F. Hollaender, 1931
- 16) *Ich bin die fesche Lola*
F. Hollaender, 1930
- 17) *Lilli Marleen*
N. Schultze, 1938

Βενετία

- 18) *T'e piaciuta*
παραδοσιακό ναπολιτάνικο,
διασκευή R. Carosone
- 19) *Canzone appassionata*
E.A. Mario, 1922
- 20) *Marechiaro*
P. Tosti, 1885-86

Βοοδαπέστι

21) *Σταφορα*
Παραδοσιακός χορός

22) *Die Lustige witwe*
F. Lehár, 1905
απόσπασμα από την
οπερέττα *Εύθυμη χήρα*

Βοοκουρέστι

23) *Vonic cālător*
Παραδοσιακό

Βελιγράδι

24) *Sto se bore misli moje*
Παραδοσιακό

Αθήνα

25) *Μη φύγεις*
Κ. Γιαννίδη, 1936

26) *Μην περιμένεις*
Α. Σακελλαρίου - Κ. Γιαννίδη, 1935

27) *Θα σ'εκδικηθώ*
Θ. Παπαδόπουλου, 1935

28) *Πόσο λυπάμαι*
Κ. Γιαννίδη, επιθεώρηση *Βιολέττα*,
1939

29) *Να ζει κανείς ή να μη ζει*
Αττίκ (Κ. Τριανταφύλλου), 1935

30) *Αν βγουν αλήθεια*
Αττίκ (Κ. Τριανταφύλλου), 1925

31) *Σεβιλιάνα*
Σ. Ιατρίδου, επιθεώρηση *Συλλαλητήριο*,
1932

32) *Μοναξιά*
Ε. Bianco, 1937

33) *Το σιγαρέτο*
Α. Βώττη, επιθεώρηση *Παπαγάλος*,
1916

34) *Το ταγκό της θεατρίνας*
Χρ. Χαϊρόπουλου, 1930

35) *Τριτόμπα*
Μ. Vicenzo, 1928

36) *Ριρίκα*
Ν. Μάστορα, 1931

Λόφια

37) *Zaliubix maiko tri momi*
Παραδοσιακό

Κωνσταντινούπολη

38) *Bu gece*
Α. Candan, 1934-35

39) *Bayan bana bak bayan*
Dr. Hasan, 1940

ΥΠ' ΑΤΜΟΝ... Ένα μικρό Θαύμα!

Εδώ και λίγα χρόνια κάτι σημαντικό γίνεται στο Ρουφ δίπλα στη μεγάλη γέφυρα.

Ένα θεατρικό κι ένα μουσικό βαγόνι, χτίζουν – αργά αλλά σταθερά – μια παράδοση εξαιρετικών θεαμάτων και ακροαμάτων, χωρίς να απουσιάζουν και οι υπόλοιπες αισθήσεις καθώς υπάρχει παραπλεύρως βαγόνι – ρεστοράν!

Αυτόν τον χειμώνα χρηρήκαμε την ιδέα του Orient Express που διασχίζει την Ευρώπη άλλων εποχών. Περνάει από τις πρωτεύουσες των προπολεμικών ετών. Ακούει τα τραγούδια του κι εμείς, επιβάτες απελθόντων χωροχρόνων, σιγομουρμουρίζουμε τις μελωδίες πατερνάδων και παππούδων μας από το Παρίσι και το Βερολίνο, από το Βουκουρέστι ή το Βελιγράδι, από την Αθήνα και την Πόλη. Η Τατιάνα Λύγαρη υπογράφει την όλη δράση με συνεργάτες της τρία παιδιά καλλιφωνα, τις γοητευτικές Χαρά Κεφαλά και Κων/να Ψωμά, και τον χαρισματικό Ζαχαρία Καρούνη. Πανάξιοι τραγουδιστές – ηθοποιοί, εντυπωσιάσαν με την ικανότητά τους σε τόσο διαφορετικά είδη, από τον Βάιλ ως τα σιγγάνικα κι από τα κοσμοπολίτικο σουζεδάκι ως τον πιο αισθαντικό αμανέ! Μαγεία!

ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
JAZZ & TZAZ 5/2004

«Άρχισε και φέτος τις γοητευτικές του διαδρομές στην τέχνη το γνωστό πλέον σε όλους μας «Τρένο στο Ρουφ» της Τατιάνας Λύγαρη. Ξεκίνησε πάνω στις ράγες της αναζήτησης και της έμπνευσης για να συνεχίσει σε εκείνες της δημιουργίας και της τέχνης. Η αμαξοστοιχία «Τρένο στο Ρουφ» δεν τρέχει. Ακολουθεί του αργού, ηδονικούς ρυθμούς της φαντασίας, κάνοντας συχνά στάσεις σε σταθμούς της μνήμης και του χθες αφού «για να προχωράς δεν πρέπει να ξεχνάς». Διανύοντας πλέον τις ράγες της επιτυχίας το ταξίδι είναι ακόμη πιο δύσκολο. Η Τατιάνα Λύγαρη και η αμαξοστοιχία της σας περιμένουν.

Κάθε βαγόνι και όνειρο...Τα «μπράβο» είναι πολλά.»

ΓΙΟΥΛΙΑ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
Τηλέγραφο 8/11/2003

Η Τατιάνα Λύγαρη με κέφι, φαντασία και μεράκι, έχει κατορθώσει εδώ και κάποιες σεζόν να αποτελεί μια από τις πιο ευχάριστες «εκπλήξεις» της θεατρικής Αθήνας, αφού το «Τρένο στο Ρουφ» αισθητικά γοητεύει (μια αμαξοστοιχία – θέατρο δεν είναι ό,τι πιο συνηθισμένο) ενώ και οι παραγωγές που φιλοξενεί είναι αξιόλογες και πολύ διασκεδαστικές.

ΣΟΝΙΑ ΜΑΓΓΙΝ
Αδέσμευτος Τύπος 17/11/2003

«...Στο Τρένο στο Ρουφ, ένας άλλος, μη θεατρικός αυτή τη φορά θρύλος, το Orient Express αποκτά σκηνική υπόσταση χάρη στον ιδιαίτερο τρόπο της Τατιάνας Λύγαρη να κάνει ατμοσφαιρικές μουσικές στάσεις στην ιστορία...»

Δίφωνο 1/2004

«Μια μουσική και θεατρική διαδρομή με πολύ καλούς ερμηνευτές στην ιδιαίτερη ατμόσφαιρα του Wagon - Restaurant του Orient Express»

Αθηνόγραμμα 13/11/2003

«Το ιδιαίτερο, το ιδιοφυές, το παράξενο, το τολμηρό, το ατμοσφαιρικό, το ένα και μοναδικό όμως είναι το τρενοθέατρο, το τρένο στο Ρουφ. Μια ευχάριστη και ενδιαφέρουσα μουσική παράσταση στην οποία το ευρηματικό, το εμπνευσμένο και το ευφάνταστο συνυφαίνονται με τη νοσταλγική αναπόληση, την ευμολία, την ομορφιά και τη χάρη...»

Ενώ το τρένο σταματημένο διαπερνάει τα σύνορα χώρου και χρόνου, ένα μουσικό οδοιπορικό, με τραγούδια του παρελθόντος ακολουθεί τη διαδρομή του «Σεμπλόν»... Το θέαμα βαφτίστηκε εύστοχα *Υπ' ατμόν*... Τολμώ μόνο να αναφερθώ στην εξαιρετική εντύπωση που προκαλεί ένα κορίτσι παραμυθένιο βγαλμένο απ' τις σελίδες ρομαντικών κοσμοπολίτικων μυθιστορημάτων του μεσοπολέμου που με την ομορφιά, τη χάρη και τη μελωδικότητα σε μεταφέρει απ' τα παρισινά μπιστρό, τα γερμανικά «καμπαρέ», τα καφέ αμάν της Πόλης ως τη «Μάντρα» του Αττίκ. Αυτή είναι η Χαρά Κεφαλά. Αλλά και η Κωνσταντίνα Ψωμά και ο Ζαχαρίας Καρούνης επάξια σε πηγαionoφέρνουν στα «στεκία» του άλλοτε, εκεί που εκφραζόταν η ιθαγένεια των λαών που επηρέασαν το αίσθημά μας και τη μουσική μας κουλτούρα.»

ΑΔΡΙΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
Ραδιοηλέκτροση 24/3/2004

Όταν ξεκίνησα ένα βράδυ για το Τρένο στο Ρουφ, δεν μπορούσα να φανταστώ ότι μέσα σε τρεις ώρες θα πήγαινα από το Παρίσι μέχρι την Κωνσταντινούπολη με σταθμούς το Βερολίνο, τη Βουδαπέστη, το Βελιγράδι, την Αθήνα και τη Σόφια...

Ο Γάλλος σταθμάρχης μας ανακοινώνει ότι απομένουν λίγα λεπτά, πριν το Orient Express αναχωρήσει με τελικό προορισμό την Κωνσταντινούπολη. Έχουμε βολευτεί στις θέσεις μας στα μικρά ξύλινα τραπέζια κατά μήκος της τραπεζαρίας. Το φιλόβροχο έχει θολώσει τα τζάμια και το τρένο που περνάει από τις διπλανές γραμμές αφήνει αγνό τη σκόη του, μαζί με μια δόση μυστηρίου. Η φίνα, ξύλινη επένδυση του βαγονιού αναδίδει βαριά αρώματα κοσμικών κυριών των παρισινών και βερολινέζικων σαλονιών, που δειπνήσαν κάποτε εκεί, απολαμβάνοντας την παρέα ενός πλούσιου τραπεζίτη ή κάποιου κοσμογυρισμένου εμπόρου μεταξοειδή. Τα τραπέζια είναι σποκασμένα με ολόλευκα, λινά τραπεζομάντιλα και κρυστάλλινα ποτήρια γεμάτα δροσερή σανγκρία μας περιμένουν για το πρώτο καλωσόρισμά.

Όταν επιβιβάζεται κανείς στο χώρο του Wagon - Restaurant του Orient Express του 1924, γνωστού ως «Ελληνικό Βαγόνι» που έχει μετατραπεί σε μικρή μουσική σκηνή 32 μόλις θέσεων στο Ρουφ, το πρώτο που απολαμβάνει πριν ακόμα αρχίσει η παράσταση «Υπ' ατμόν», είναι η υπέροχη ατμόσφαιρα. Εικόνες από άλλες εποχές, ιστορίες μυστηρίου με πρωταγωνιστές διπλωμάτες και κατασκόπους, θεαλλώδεις έρωτες ανάμεσα σε πρίγκιπες και γνωστές τραγουδίστριες της εποχής, κατακλύζουν χωρίς να το θες το μυαλό. Τουλάχιστον, μέχρι το τρένο να σφυρίζει τρεις φορές, ο φωτισμός από τα μικρά επιτραπέζια παρτατίφ με τις καλογουλισμένες μπρούτζινες βάσεις να χαμηλώνει, και οι τρεις μουσικοί να πάρουν τις θέσεις τους στην μικρή, ξύλινη πίστα στο κέντρο του βαγονιού.

Οι πρώτες νότες από το πιάνο, το βιολί και το κοντραμπάσο αρχίζουν το ταξίδι τους στο χρόνο και το χώρο. Ένα ταξίδι από την Ευρωπαϊκή Δύση έως τη μυστηριώδη Ανατολή, με μουσικές στάσεις σε όλες τις πόλεις όπου σπάθαινε το μυθικό τρένο στα χρόνια της belle époque και του μεσοπολέμου, συν την Αθήνα.

Αυτό προτείνει η παράσταση «Υπ' ατμόν» που σκηνοθέτησε η Τατιάνα Λύγαρη. Πρωταγωνιστές είναι οι τρεις εξαιρετικοί τραγουδιστές και ηθοποιοί, η Χαρά Κεφαλά, ο Ζαχαρίας Καρούνης και η Κων/να Ψωμά.

Με κέφι και μπρίο και ντυμένοι με κοστούμια της εποχής, ερμηνεύουν υπέροχα, τραγούδια της Πισοφ, της Μιστεγκέτ, του Τίνο Ρόσι, της Λουίζας Ποζέλι, της Σοφίας Βέμπο, του Αττίκ, του Κώστα Γιαννίδη, ναπολιτάνικες καντασόντες, ουγγαρέζικα τσάρδας, τουρκικούς αμανέδες, σ' ένα πρόγραμμα που ακολουθεί την πορεία της αμειψωσίας και αλλάζει κάθε φορά που ο μηχανοδηγός, σαν μάεστρος, αναγγέλλει την άφιξη στην επόμενη πόλη. Σ' όλα τα παραπάνω προσθέστε και κάποιες λειτουργικές «ρυθμίσεις» που κάνουν την παρακολούθηση της παράστασης ακόμα πιο απολαυστική. Όπως ότι το κάπνισμα επιτρέπεται μόνο πριν από την έναρξη και στο διάλειμμα, αλλά και ότι όποιος επιθυμεί να δειπνήσει δίνει την παραγγελία του από πριν και το φαγητό του σερβίρεται στο διάλειμμα.

Συμπέρασμα: στο Μουσικό Βαγόνι «γεύθηκα» μία από τις ωραιότερες μουσικές παραστάσεις όπου η φρόση «με ταξίδεψε» πλησίασε περισσότερο από ποτέ την πραγματική της σημασία.

ΓΙΟΥΛΗ ΕΠΤΑΚΟΙΛΗ
Καθημερινή 14/3/2004

«...Άλλο ένα μικρό θαύμα έστησε η Τατιάνα Λύγαρη, στο θρυλικό πλέον «Τρένο στο Ρουφ». Σε μιαν εποχή που η νυχτερινή διασκέδαση ταξιδεύει με ξυλοπάπουτσα από το χυδαίο στο αχρείο, νησιδες όπως του μουσικού τρένου της Λύγαρη είναι μια καταφυγή και παρηγορία κάθε ανθρώπου, που ταυτίζει την διασκέδαση με το ήθος, την ευφορία, το γούστο και την ευφρόσυνη διαθεσιμότητα...»
«...και τι τραγουδιστές! Η χαρισματική Χαρά Κεφαλά αποκάλυψη, η Κωνσταντίνα Ψωμά απροσδόκητη και ο Ζαχαρίας Καρούνης δώρο εξ ουρανού. Όσα. Άλλα όσα με καλό φαί.»

ΚΩΣΤΑΣ ΓΕΩΡΓΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ
Νέα 6/2/2004

Υπ' ατμόν για ένα διαφορετικό μουσικό ταξίδι σ' ένα τρένο που κουβαλάει μνήμες άλλων εποχών... ένα ταξίδι γεμάτο μελωδία... Μπελ Επόκ και Μεσοπόλεμος... από τα καφέ του Παρισιού στη «Μάντρα» του Αττίκ... μια πανδοσία με τραγούδι, αλλά και εντυπωσιακές χορογραφίες του Φωκά Ευαγγελινού.

Φωτογραφίες από τις πρόβες

Ειδήσεις... 1900-1939

Παρίσι, 19 Ιουλίου 1900 Η πόλις του φωτός αποκτά μετρό. Χιλιάδες Παριζιάνοι κατέκλυσαν χθες το κέντρο της πόλης για να δουν και να χρησιμοποιήσουν το νέο μέσο μαζικής μεταφοράς.

Λονδίνο, 15 Απριλίου 1912 Τραγωδία. Στους 1513 υπολογίζονται οι νεκροί από το ναυάγιο του Τιτανικού, του μεγαλύτερου πλοίου που είχε κατασκευαστεί ποτέ. Ο Τιτανικός, που ξεκίνησε το παρθενικό του ταξίδι στις 10 του μηνός από το Σαουθάμπτον, προσέκρουσε χθες σε παγόβουνο και βυθίστηκε. Κι όμως αυτό το πλοίο είχε χαρακτηριστεί αβύθιστο.

Σαράγεβο, 29 Ιουνίου 1914 Δολοφονήθηκε χθες από ομάδα Σέρβων εθνικιστών ο Αρχιδούκας της Αυστρίας Φραγκίσκος Φερδινάνδος, ενώ πραγματοποιούσε επίσκεψη στην περιοχή. Το γεγονός αυτό αναμένεται να προκαλέσει αλυσιδωτές αντιδράσεις. Ήδη η Αυστρία απειλεί με πόλεμο τη Σερβία. Άνεμοι του πολέμου πνέουν στην Ευρώπη.

Βερσαλλίες, 28 Ιουνίου 1919 Υπεγράφη σήμερα στις Βερσαλλίες η συνθήκη για το μέλλον της Γερμανίας. Οι κυβερνήσεις των χωρών της Συμμαχίας επέβαλαν οκληρούς όρους στους ηττημένους του πολέμου. Μεταξύ αυτών την απώλεια των αποικιών και αποζημίωση 33 δισεκατομμυρίων δολλαρίων. Ο πρώτος παγκόσμιος πόλεμος στην ιστορία της ανθρωπότητας τερματίστηκε στις 11 Νοεμβρίου του περασμένου χρόνου, με την ανακωχή που υπεγράφη σε βαγόκι αμαξοστοιχίας μεταξύ συμμάχων και Γερμανών. Υπενθυμίζεται ότι 8.500.000 στρατιώτες άφησαν την τελευταία τους πνοή στα πεδία των μαχών. Μεταξύ των αμάχων οι νεκροί φτάνουν τα 13.000.000.

Παρίσι, 16 Ιανουαρίου 1920 Η ποτοαπαγόρευση στις Ηνωμένες Πολιτείες οδηγεί στη μετανάστευση. Αναμένεται να φτάσουν στη γαλλική πρωτεύουσα οι πρώτοι Αμερικανοί που είναι αντίθετοι στο μέτρο.

Παρίσι, 12 Αυγούστου 1920 Δύο απότακτοι Έλληνες αξιωματικοί επιχειρήσαν ανεπιτυχώς να δολοφονήσουν στο σιδηροδρομικό σταθμό τον Έλληνα πολιτικό Ελευθέριο Βενιζέλο. Προχθές, ο κ. Βενιζέλος είχε συνυπογράψει τη Συνθήκη των Σεβρών.

Ηνωμένες Πολιτείες, 26 Αυγούστου 1920 Δικαίωμα ψήφου στις γυναίκες. Μετά από τη σχετική τροποποίηση του Συντάγματος, το όνειρο χιλιάδων Αμερικανίδων γίνεται πραγματικότητα. Αποκτούν πολιτικά δικαιώματα.

Παρίσι, 1921 Κάνει θραύση στο Παρίσι το άρωμα που δημιούργησε η Κοκό Σανέλ. Το νέο άρωμα φέρει την ονομασία *Σανέλ νούμερο 5*.

Καναδάς, 27 Ιουλίου 1921 Δύο Καναδοί βιοχημικοί κατάφεραν να απομονώσουν την ουσία ινσουλίνη. Πρόκειται για τους Frederick Banting, 30 ετών, και Charles Best, 22 ετών.

Παρίσι, 2 Φεβρουαρίου 1922 Κυκλοφορεί από σήμερα στα βιβλιοπωλεία το μυθιστόρημα του Ιρλανδού συγγραφέα James Joyce *Οδυσσείας*.

Ηνωμένες Πολιτείες, 9 Ιουλίου 1922 Ο ανταγωνισμός του ανθρώπου με τα ψάρια. Ένας 18χρονος Αμερικανός κολυμβητής έσπασε το φράγμα του λεπτού στα 100 μέτρα της κολύμβησης, διανύοντας την απόσταση σε 58,6 δευτερόλεπτα. Το όνομα του νέου πρωταθλητή είναι Τζόνου Βάισμιλερ.

Σμόρνη, 31 Αυγούστου 1922 Η πόλη πυρπολείται. Για τέταρτη μέρα ο τουρκικός στρατός συνεχίζει τις λεηλασίες και τις σφαγές αμάχων. Εκατοντάδες χιλιάδες προσφύγων συρρέουν στον ελλαδικό χώρο.

Ρώμη, 29 Οκτωβρίου 1922 Ο Μπενίτο Μουσολίνι είναι από χθες ο νέος πρωθυπουργός της Ιταλίας.

Κωνσταντινούπολη, 29 Οκτωβρίου 1923 Οθωμανική αυτοκρατορία τέλος. Η Τουρκία απέκτησε δημοκρατία, με ιδρυτή τον Μουσταφά Κεμάλ.

Μόναχο, 9 Νοεμβρίου 1923 Πραξικόπημα κατεστάλη χθες στη Βαυαρική πρωτεύουσα. Η απόπειρα ξεκίνησε από γνωστή μπυρραρία του Μονάχου. Ο πρωταίτιος, που ονομάζεται Αδόλφος Χίτλερ, συνελήφθη.

Λονδίνο, 26 Νοεμβρίου 1923 Το BBC έκανε σήμερα την πρώτη δοκιμαστική υπερατλαντική μετάδοση προς τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Μόσχα, 21 Ιανουαρίου 1924 Πέθανε σήμερα σε ηλικία 54 ετών ο ηγέτης της Σοβιετικής Ένωσης Βλαντιμίρ Λένιν. Ο θάνατος του πρωτεργάτη της επανάστασης των Σοβιετών οφείλεται σε εγκεφαλική αιμορραγία. Σύμφωνα με πληροφορίες, η Αγία Πετρούπολη θα μετονομαστεί προς τιμή του εκλιπόντος ηγέτη σε Λένινγκραντ.

Αθήνα, 24 Μαρτίου 1924 Ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου ορίστηκε επικεφαλής του Υπουργικού Συμβουλίου της ελληνικής κυβέρνησης. Ακολούθως η Βουλή ανακήρυξε τη Δημοκρατία. Πρώτος πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας εκλέχτηκε ο ναύαρχος Κουντουριώτης.

Γενεύη, 18 Ιουνίου 1925 Υπεγράφη χθες στη Γενεύη η *Συμφωνία των Εθνών* για την απαγόρευση της χρήσης βιολογικών και χημικών όπλων στον πόλεμο.

Βερολίνο, 18 Ιουλίου 1925 Ο πρωτεργάτης του πραξικοπήματος της μπυρραρίας Αδόλφος Χίτλερ, γίνεται συγγραφέας. Δημοσιεύει το βιβλίο του *Ο Αγών μου*, που έγραψε κατά την 9μηνη φυλάκισή του.

Λονδίνο, 26 Ιανουαρίου 1926 Ο σκωτσέζος εφευρέτης John Logie Baird επιδεικνύει δημόσια την τηλεόραση.

Λονδίνο, 7 Ιανουαρίου 1927 Όλος ο κόσμος θα γίνει στα μέλια για γειτονιά, αφού σήμερα έγινε το πρώτο υπερπλανητικό τηλεφώνημα από τη Νέα Υόρκη στο Λονδίνο. Υπενθυμίζεται ότι η πρώτη επιτυχημένη κίνηση μεταξύ των δύο πόλεων είχε γίνει στις 14 Ιανουαρίου 1923. Πριν από τέσσερα χρόνια.

Βερολίνο, 31 Αυγούστου 1928 Πρεμιέρα κάνει απίστευτη στη γερμανική πρωτεύουσα το νέο έργο του Μπερτολτ Μπρεχτ. Η όπερα της πεντάρας.

Λονδίνο, 15 Σεπτεμβρίου 1928 Ο κορυφαίος βρετανός επιστήμονας Alexander Fleming ανακάλυψε ένα νέο επαναστατικό φάρμακο κατά των μολύνσεων με το όνομα πενικιλίνη. Οι ειδικοί συμφωνούν πως όταν βγει στην παραγωγή θα σώσει ζωές.

Νέα Υόρκη, Οκτώβριος 1929 Μεγάλη κρίση ξέσπασε στη Γουόλ Στρίτ. Στις 24 του μηνός στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης 13 εκατομμύρια μετοχές πούλησαν χέριο. Σε 4 ημέρες 5 δισεκατομμύρια δολλάρια εξανεμίστηκαν. Είναι η μεγαλύτερη οικονομική κρίση. Ένας στους τρεις εργαζόμενους έμεινε άνεργος στις Ηνωμένες Πολιτείες. Η Ευρώπη αναμένει τις επιπτώσεις της κρίσης και στις δικές της χρηματαγορές.

Αθήνα, 1930 Χρονιά σταθμός για τον ελληνικό κινηματογράφο. Οι *Απάχηδες των Αθηνών* του Δημητρίου Γκαζιάδη είναι η πρώτη ομιλούσα ταινία που γυρίζεται στην Ελλάδα.

Ηνωμένες Πολιτείες, 1930 Ραδιόφωνο στο αυτοκίνητο. Γίνεται και αυτό στις Ηνωμένες Πολιτείες. Μόνο που τα ραδιόφωνα αυτοκινήτου ζυγίζουν 30 κιλά και πίνουν όγκο ενός ενήλικα επιβάτη.

Κωνσταντινούπολη, 28 Μαρτίου 1930 Μετά από 16 αιώνες η Κωνσταντινούπολη μετονομάζεται σε *Ιστανμπούλ*.

Μιντεντβέδε, 13 Ιουλίου 1930 Εναρκτήριο λάκτισμα σήμερα στην πρωτεύουσα της Ουρουγουάης, του πρώτου Παγκοσμίου κυπέλλου ποδοσφαίρου της FIFA, γκολφού και ως Μουντιάλ.

Νιου Τζέρσεϊ, 18 Οκτωβρίου 1931 Πέθανε σήμερα στο σπίτι του, σε ηλικία 84 ετών, ο διάσημος εφευρέτης Thomas Alva Edison. Ο εκλιπών είχε στο εφευρητικό του 1093 εφευρέσεις. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται η λάμπα εσωτερικής καύσης, ο ηλεκτρικός ασηροδρόμος, ο φωνόγραφος, η αλκαλική μπαταρία και άλλες.

Ηνωμένες Πολιτείες, 1931 Πρεμιέρα για την ταινία *Μάτα Χάρι*, με την Γκρέτα Γκάρμπο στο ρόλο της διάσημης κατασκόπου. Η Μάτα Χάρι που είχε αλληλεπιδήσει για κατασκοπία, εκτελέστηκε τον Οκτώ-

βριο του 1917 από τους Γάλλους, σε ηλικία 41 ετών. Γεννημένη στη Βόρεια Ολλανδία, βρέθηκε το 1905 στη γαλλική πρωτεύουσα και εργάστηκε σε νυχτερινά κέντρα ως χορεύτρια ανατολικών χορών. Έμεινε στην ιστορία ως η γυναίκα κατάσκοπος που αποπλανούσε τα θύματά της.

Λονδίνο, 1934 Κυκλοφορεί το νέο βιβλίο της Άγκαθα Κρίστι *Έγκλημα στο Οριάν Εξπρές*.

Ηνωμένες Πολιτείες, 1934 Καταργείται η ποτοαπαγόρευση.

Βερολίνο, 2 Αυγούστου 1934 Ο Αδόλφος Χίτλερ παίρνει τον τίτλο του Φύρερ, ανακηρύσσοντας τον εαυτό του απόλυτο δικτάτορα. Υπενθυμίζεται ότι δύο μήνες νωρίτερα είχε δώσει εντολή να δολοφονηθούν οι εσωκομματικοί του αντίπαλοι.

Βερολίνο, 2 Αυγούστου 1936 Άρχισαν χθες στο Βερολίνο οι 11^ο Ολυμπιακοί Αγώνες. Καινοτομία των αγώνων είναι η αφή της Ολυμπιακής φλόγας, που για πρώτη φορά μεταφέρθηκε από την κοιτίδα του Ολυμπισμού την Αρχαία Ολυμπία. Στους αγώνες αυτούς προστέθηκαν και τρία νέα Ολυμπιακά αγωνίσματα. Πρόκειται για το μπάσκετ, το χάντμπολ και το κανόε.

Ηνωμένες Πολιτείες, 30 Οκτωβρίου 1938 Πανικός στις Ηνωμένες Πολιτείες από την εισβολή τερατόμορφων αριανών. Ο 23άχρονος Orson Welles, με τη ραδιοφωνική μετάδοση του *Πολέμου των Κόσμων* του H.G. Wells, έσπειρε τον πανικό στους ακροατές, που πίστεψαν πως πράγματι η γη δεχόταν επίθεση από εξωγήινους.

Λονδίνο, 6 Ιουνίου 1939 Για πρώτη φορά βρετανός μονάρχης πρόκειται να επισκεφθεί τις Ηνωμένες Πολιτείες. Εκεί φθάνει αύριο για επίσημη επίσκεψη ο Βασιλέας της Μεγάλης Βρετανίας, Γεώργιος, συνοδευόμενος από τη σύζυγό του Ελισάβετ.

Μόσχα, 23 Αυγούστου 1939 Η Σοβιετική Ένωση και η Γερμανία υπέγραψαν το *Σύμφωνο μη Επίθεσης*. Σύμφωνα με το κείμενο αυτό, τα δύο κράτη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μην επιτεθούν το ένα στο άλλο, ενώ καθένα από τα δύο μέρη θα παραμείνει ουδέτερο, σε περίπτωση που το άλλο αναμειχθεί σε πόλεμο.

Πολωνία, 1 Σεπτεμβρίου 1939 Όρα μηδέν για την Ευρώπη. Οι ναζί εισβάλλουν στην Πολωνία. Οι άνθρωποι του Μονάχου, είπε ο Αδόλφος Χίτλερ, «δεν θα διακινδυνεύσουν τίποτα». Οι άνεμοι του πολέμου σαρώνουν εκ νέου τη γηραιά ήπειρο.

Βερολίνο, 3 Σεπτεμβρίου 1939 Ο Χίτλερ πέφτει έξω στις εκτιμήσεις του. Βρετανία και Γαλλία κηρύσσουν τον πόλεμο κατά της Γερμανίας. Είναι η αρχή του Β' Παγκόσμιου Πολέμου.

Παρίσι

1) *Le doux caboulot*

J. Larmanjat, 1931

Όμορφο καπηλειό
σε ελεύθερη απόδοση

Όμορφο καπηλειό
στο ίσκιο των ανθισμένων δέντρων
σφύζει από κόσμο κάθε Κυριακή

Μελαχρινή η σερβιτόρα
Οι άνθρωποι χαρούμενοι
Ο καθένας κι η δικιά του ζευγαρώνουν
Μεθυσμένοι ψιθυρίζουν όρκους αγάπης
κι υποσχέσεις ευτυχίας

Θα κρατήσουν όλα αυτά όσο χρειάζεται
για να μη μετανιώσουν ποτέ
ούτε ο Γιάννης ούτε η Μάρω...

2) *L'accordéoniste*

M. Elmer, 1942

Ο ακορντεονίστας
σε ελεύθερη απόδοση

Η μικρή πόρνη είναι όμορφη
στη γωνία της οδού Labas
Έχει πελατεία
που τη συντηρεί καλά
Όταν τελειώνει τη δουλειά
βγαίνει στη γύρα
Κι αναζητάει τ' όνειρο
σ' ένα χορό της γειτονιάς
Ο άνθρωπός της είναι καλλιτέχνης
ένας περίεργος τύπος
ένας ακορντεονίστας
που ξέρει να παίζει τη java

Εκείνη ακούει τη java
αλλά δε χορεύει
δεν κοιτάει καν την πίστα
Τα μάτια της γεμάτα έρωτα
κοιτάνε το νευρικό του παίξιμο
τα μακριά, στεγνά του δάχτυλα
Την πλημμυρίζει ολόκληρη
από πάνω μέχρι κάτω
Θέλει να τραγουδήσει
-το νοιώθει-
Παίρνει βαθιά ανάσα
τη συνεπαίρνει η μουσική

Η μικρή πόρνη είναι λυπημένη
στη γωνία της οδού Labas
Έφυγε στρατιώτης ο ακορντεονίστας
Όταν γυρίσει απ' τον πόλεμο
θα πιάσουν ένα σπίτι
Εκείνη θά' ναι ταμίας
αυτός αφεντικό
Τι όμορφη θά' ναι η ζωή
Θά' ναι πραγματικοί πασάδες
Κι όλα τα βράδια
γι' αυτήν θα παίζει τη java
Εκείνη ακούει τη java
και σιγοψιθυρίζει
Θυμάται τον ακορντεονίστα της
Τα μάτια της γεμάτα έρωτα
κοιτάνε το νευρικό του παίξιμο
τα στεγνά και μακριά του δάχτυλα
Την πλημμυρίζει ολόκληρη
από πάνω μέχρι κάτω
Θέλει να τραγουδήσει
-το νοιώθει-
Παίρνει βαθιά αναπνοή
τη συνεπαίρνει η μουσική

Η μικρή πόρνη είναι μόνη της
στη γωνία της οδού Labas
Οι γυναίκες την αποφεύγουν
οι άντρες δεν τη θέλουν πια
Τι σημασία έχει κι αν πεθάνει

Η ανθρωπότης της δεν θα γυρίσει πια
 Από άμορφο όνειρο
 Η ζωή της καταστράφηκε
 Η άμμος το κουρασμένο της πόδια
 που οδηγούν σιγά σιγά σ' ένα κεντράκι
 Ένας άλλος καλλιτέχνης
 παίζει όλη τη νύχτα
 Ακούει τη μουσική
 Ακούει τη μουσική
 ... κλείνει τα μάτια της
 ... τα σπασνά και νευρικά δάχτυλα
 Την πλημμυρίζει ολόκληρη
 από πάνω μέχρι κάτω
 Θέλει να ουρλιάξει
 -το κοκάλι-
 Για να ξεφύσει λοιπόν
 αρχίζει να χορεύει, να στριφογυρίζει
 πάνω στη μουσική...

Σταματήστε!
 Σταματήστε τη μουσική!

3) Youkali

K. Weill, 1935

Γουκαλί

σε ελεύθερη απόδοση

Μέχρι το τέλος του κόσμου σχεδόν
 έβγαζε η βάρκα μου
 Την άφησα στα κύματα
 και μ' έφερε ένα πριλί
 σ' ένα μικρό νησί
 Μια κερίδα μένει εκεί
 και ευγενικά μας προσκαλεί
 να το γυρίσουμε απ' άκρη σ' άκρη

Γουκαλί είναι η χώρα των πόθων μας
 Γουκαλί είναι η ευτυχία,
 η χαρά
 Γουκαλί είναι η γη που λημονείς τα βάσανα
 Είναι το ξέφαντο μέσ' το σκοτάδι
 το άστρο που σ' οδηγεί
 Είναι το Γουκαλί

Γουκαλί, εκεί κρατάνε όρκους κι υποσχέσεις
 Γουκαλί, εκεί μοιράζονται αγάπη
 Εκεί είναι η ελπίδα της καρδιάς
 η λύτρωση που περιμένουμε πως θάρθει μια
 φορά

Γουκαλί είναι η χώρα των πόθων μας
 Γουκαλί είναι η ευτυχία
 η χαρά
 Είναι όμως ένα όνειρο, μια φαντασία
 που απέρχεται το Γουκαλί πουθενά!

4) La musique vient par ici

P. Misraki, 1936

Η μουσική βγαίνει από 'δω

σε ελεύθερη απόδοση

-Τι ορχήστρα! Τι δεξιοτέχνης! Υπέροχα!
 Πείτε μου, κύριε μουσική, τι όμορφα που παίζετε
 σ' αλήθεια!
 Πώς γίνεται να βγάξει όργανο ήχους τόσο
 μαγικούς;

-Όλα θα σας τα πω: έτσι φυσάμε
 Από 'δω μπαίνει η μουσική
 και βγαίνει από κει
 Τα κλειδιά πιέζω
 Η μουσική γλυστράει κι από κει φεύγει
 Αν πιέσω το μπουτόν, ακούω τόνους Α - Ω - Ε
 Έτσι φτιάχνω το τέλειο ακόντο
 Όλα είναι στη θέση τους, σε τάξη, σε σειρά
 Κοιτάξετε, κυρία μου, καλά!
 Έτσι φυσάμε
 Από 'δω μπαίνει η μουσική
 και βγαίνει από κει

Πείτε μου κυρία, το όργανό μου σας αρέσει;
 Θα σας τα παίζω όλα, θα τα χαρείτε όλα
 ΝΤΟ-ΦΑ-ΣΟΛ-ΜΙ-ΡΕ-ΝΤΟ-ΛΑ
 Πείτε μου κυρία, όταν τελειώσει η βραδιά
 θα κάνουμε παρέα;
 Αχ ναι! Αχ ναι! Τι ωραία!
 Ακούστε κυρία τι τζαζ παίζει!
 Κι όταν βρεθούμε μόνοι
 όλη τη γκάμα θα σας παίξω
 Αχ! Ταπιντούμ! Ταπαταρατζούμ! Λαρί λαρό!
 Περάστε από δω...
 Κυρία μου, στο γωνιακό καφέ, σε λίγο θα σας
 ξαναδώ

5) *Je cherche un millionnaire*

N.H. Brown, 1937

Ψάχνω έναν εκατομμυριούχο
σε ελεύθερη απόδοση

Ψάχνω έναν εκατομμυριούχο,
έναν τύπο που θα γούσταρε πολύ
να με συναντά μια φορά το μήνα
Ψάχνω έναν εκατομμυριούχο

Που θα μού' λεγε στην ψύχρα
«ό,τι έχω στο χαρίζω»
Ψάχνω έναν εκατομμυριούχο
για να φορώ φτερά σαν τις ηθοποιούς
για να τρώμε αστακούς
Ψάχνω έναν εκατομμυριούχο
γι' αυτό έγινα τροτέζα

Είναι εύκολο νά' σαι σικ
όταν έχεις χρήματα πολλά
Είναι εύκολο να εντυπωσιάζεις
όταν είσαι πλούσιος
και δε μετράς τα φράγκα
Ψάχνω έναν εκατομμυριούχο
γιατί τα σπάνια αυτά πουλιά
θέλουν να τοποθετούν τα δολάριά τους
Ψάχνω έναν εκατομμυριούχο,
γι' αυτό έγινα τροτέζα

Αλλά μού' ρθε αυτός ο τύπος
και μου τά 'ριξε στα ίσα
χειροφίλημα, ματάκι και λοιπά
«κύριε, άκου με στα ίσα:
ψάχνω έναν εκατομμυριούχο

έναν τύπο που
θα γούσταρε πολύ
να με συναντά μια φορά το μήνα»

- Εγώ είμαι αυτός ο εκατομμυριούχος
και σου λέω στην ψύχρα «ό,τι έχω στο χαρίζω»
Εγώ είμαι αυτός!
- Εμένα μου μοιάζεις ζιγκολό
- Έχω κερδίσει το λαχνό!
- Τότε, εκατομμυριούχε αγαπητέ,
ξέρω τα κέρια να σου φτιάχνω!

6) *Je suis pas un millionnaire*

J. Burke - Monaco / R. Valère, 1939

Δεν είμαι εκατομμυριούχος
σε ελεύθερη απόδοση

Άμα ξέρεις τη ζωή σου να τη ζεις
δε χρειάζεται νά' σαι εκατομμυριούχος
Δε θέλεις πολλά
Λίγο όνειρο, λίγη ελπίδα

Ζω, γι' αυτό είναι χαρά
Κι αν όλα παν στραβά,
λέω αύριο όλα θά' ν' καλά
'Η βυθίζομαι στο μαξιλάρι μου
και ξεθωριάζουν όλα τα κακά
Γιατί μόλις κοιμηθώ
χρυσά όνειρα θα δω
κι ανέμελος θα σηκωθώ

Άμα ξέρεις τη ζωή σου να τη ζεις
δε χρειάζεται νά' σαι εκατομμυριούχος

Κι άφραγκοι ακόμα, μπορούμε να χαρούμε
το χιόνι το χειμώνα, την άνοιξη τις
φυλλωσιές
Χωρίς τίποτα να λογαριάζουμε
χωρίς ποτέ να βαρεθούμε
Κι όταν έρχονται τα βάσανα
πρέπει καπάτσοι να φανούμε
Κι απ' όλους μας τους φίλους
τον πιο πλούσιο ν' αναζητούμε

Έχω τύχη. Έχω πλούτο
Έχω όνειρο χρυσό!

Στη ζωή μη χολοσκάς!
Εσύ θα χαθείς! Γιατί;

7) *J'attendrai*

Di. Clément, 1937

Θα περιμένω
σε ελεύθερη απόδοση

Θα περιμένω
μέχρι και νύχτα, θα περιμένω πάντα
τι χειρότερό σου
Θα περιμένω
Όπως το πουλί που φεύγει κι έρχεται
και ζητάει τη λεηλασία μου' στη φωλιά του
Ο γυρναός παρνά και τρέχει
παράει πίσω την καρδιά μου
κι όπως περιμένω
τι χειρότερό σου

Οι φίλοι μου φέρνει
πριν μακρινός
στην πόρτα μου
Μάτια
Πάντα, πάντα πια δεν έρχεται
Θα περιμένω
Μέχρι και νύχτα, θα περιμένω πάντα
τι χειρότερό σου

Θα περιμένω
Όπως το πουλί που φεύγει κι έρχεται
και ζητάει τη λεηλασία μου' στη φωλιά του
Ο γυρναός παρνά και τρέχει
παράει πίσω την καρδιά μου
κι όπως περιμένω
τι χειρότερό σου
Περιμένω το χειρότερό σου

Πάντα φηγάρο
Οι φίλοι είναι κρύες
κι οι νύχτες απέλκυτες χωρίς εσένα
Στην άμμο τα πάντα, όταν χωρίζουμε
είναι τόσο γλυκός ο γοργός!

8) *La petite tonkinoise*

V. Scotto, 1906

Η μικρή απ' το Τονκίν
σε ελεύθερη απόδοση

Το βράδι πιάνουμε κουβεντούλα
πριν χωθούμε στο κρεβάτι
Μαθαίνω τη γεωγραφία
της Κίνας και της Μαντζουρίας
Σύνορα και ποταμούς
το μπλέ, το κίτρινο ποτάμι
και τον Αμούρ - Έρωτας θα πει -
που ποτίζει τόσο κόσμο

Εγώ είμαι η μικρή του,
ο ανανάς του, ο ανανάς του, η ανανίτσα του
Έχω τσαγανό, είμαι τσαχπίνια
Μιλώ γλυκά σαν καρδερίνα
Με φωνάζει γυναικάκι μου
Τονκική, τονκική, τονκινεζάκι μου
Κι άλλες του κάνουν τα μάτια τα γλυκά
όμως αυτός εμένα προτιμά ...

9) *A petit pas (La valse marseillaise)*

V. Scotto, 1933

Με βήματα μικρά
σε ελεύθερη απόδοση

Αγόρια και κορίτσια δε χορεύουνε εδώ
τ' αργά, τις ρούμπες και τα κουνιστά
Κοιτιούνται αγκαλιασμένα, τρυφερά
Διακριτικά πάει το ζευγαράκι
στον Saint Jean το λιμανάκι
Κάτω απ' τον έναστρο ουρανό
δίνει πεταχτά ένα φιλάκι

Εμείς χορεύουμε βαλοάκι Μασσαλίας
Ένα, δύο, τρία, με βήματα μικρά
Ο γλυκός ρυθμός μας συνεπαίρνει
Το αγόρι το τρελαίνει
Η αγάπη φεύγει, έρχεται και μένει
Με βήματα μικρά

Στο χορό δίνουν την ψυχή
κι είναι όλοι έξω καρδιά
καθώς λένε μυστικά
με βήματα μικρά
Στ' ορκίζομαι τρελά
θα σ' έχω πάντοτε αγκαλιά
με βήματα μικρά ...

10) *Le plus beau tango du monde*

V. Scotto-R. Savril, 1935

Το ωραιότερο ταγκό του κόσμου
σε ελεύθερη απόδοση

Δίπλα στο γιאלό, θυμηθείτε
ονειρικές φωνές τραγουδούσαν για μας
Μια τόση δα στιγμή απ' το παρελθόν
που δεν έχει ακόμα οβήσει

Το ωραιότερο
απ' όλα τα ταγκό του κόσμου
είναι εκείνο που χόρεψα στην αγκαλιά σου
Έχω γνωρίσει πολλά ταγκό στη γύρα
αλλά η καρδιά μου
αυτό δεν το ξεχνά

Η θύμησή του με κινηγάει νύχτα μέρα
Αυτόν μόνο σκέφτομαι
γιατί μου γνώρισε τον έρωτα
για πάντα

Είναι τόσο ερωτικό, που τα κορμιά
αναριγούν στο άκουσμά του
Ελάτε γρήγορα για να μεθύσουμε
Ελάτε, ελάτε να χορέψουμε

Η θύμησή του με κινηγάει νύχτα μέρα
Αυτόν μόνο σκέφτομαι
γιατί μου γνώρισε τον έρωτα
για πάντα ...

11) *Je ne t'aime pas*

Μουσική K. Weill, 1934

Δε σ' αγαπά
σε ελεύθερη απόδοση

Παίζεις το γέλιο σου, δε σ' αγαπά
δεν το θέλω, δεν είσαι παρά ένας φίλος
Μόλις γυρνάω γράφοντας την αγκαλιά σου, τα
φιλιά σου
Μόλις σε βλέπω να κοιμάσαι
Με μια μιάδα, ακόμα κι αν η φωνή σου ούτε που
ακούεται
Και αυτή η κόρη με ποικίλει
Με μια δάσκαλο το μαντήλι σου
Είμαι πεπεισμένο με το άρμα που λατρεύω
Μόλις μου γυρίσεις φιλίες σου
Δε σ' αγαπά
Και με τον ήλιο φιλίες δά' να η πιο μεθυστική
Δε σ' αγαπά...
Μόλις κι αν σ' αγαπάω κι αν έφρουρες
αγαπώ
Και με μια δάσκαλο... δεν είσαι άφορη...
Δε σ' αγαπά
Δεν την είδα, δεν έχω υποφέρει
Όχι που ένα άρμα, μια τρέλα
Με άρμα να βλέπω τα μάτια σου να λάμπουν
Δεν άρμα φιλίες τα βράδια, δεν μελαγχολούσα
Με άρμα να σε βλέπω ευτυχισμένο
Με άρμα να σε βλέπω να γελάς
Με μια πίκρα σου πήρε την καρδιά
κι ακόμα τις μου αυτό που κανείς δεν μπορεί να
...
Την πίκρα καλύτερα... πέφτω στα γόνατα...
Μόλις καλύτερα, η πίκρα έλεος...
Δε σ' αγαπά
Με μια δάσκαλο... ακόμα... αυτό είναι όλο...
Δε σ' αγαπά, δε σ' αγαπά
Με... μετρημένα μου...
Παίζεις το γέλιο σου...
Δε σ' αγαπά, δε σ' αγαπά...

12) *Piroulirouli*

Μουσική V. Scotto, 1935

Πιρουλιρουλί
σε ελεύθερη απόδοση

Όταν χαμογελά το πρωί
παντού η χαρά ξυπνά
Ο ουρανός είναι από χρυσάφι και μετάξι
και τα μάτια μας κατάπληκτα
Ανάμεσα στα κρίνα και τα πορτοκαλάνθια
ξεπηδάει ανάλαφρο τραγούδι

Θαυμάστε τον ήλιο της Ιταλίας
Πιρουλιρουλί, πιρουλιρουλά
Η άνοιξη κάνει τα άνθη ακόμα ομορφότερα
Πιρουλιρουλί, πιρουλιρουλά

Μεσ' στην ομίχλη το νανούρισμα
κοντά σας θάθελα να μείνω
μια κι η αγάπη μας προσκαλεί σε τρέλες
πιρουλί, μας προσκαλεί σε τρέλες
Κι αυτό το πιρουλί το θαυμαστό
Παντού το σιγοτραγουδούν
Το κύμα το λείει στο γαλανό ουρανό
και όλα μεσ' τη φύση, ακόμα και τα πουλιά
επαναλαμβάνουν για μας
αυτό το ρεφραίν το τόσο γλυκό

Θαυμάστε...

Βερολίνο

13) *Tango Notturmo*

H. O. Borgmann, 1938

Νυχτερινό ταγκό

σε ελεύθερη απόδοση

Κάθε φορά που ακούγεται
το νυχτερινό ταγκό από μακριά
η σκέψη μου ταξιδεύει σε σένα
Η καρδιά μου πεταρίζει
γιατί το νυχτερινό αυτό ταγκό
είναι το μήνυμα της αγάπης σου

Ξέρω καλά πώς είναι ο έρωτας
θα μπορούσα να σας μιλάω με τις ώρες
Ξέρω πόσο ωραίος είναι
Ξέρω πόσο πονάει πολλές φορές

Έχω φιλήσει άντρες
και μετά τους ξέχασα
γιατί κάποιος άλλος μου πήρε τα μυαλά
Μέχρι που η τύχη
μου έκανε δώρο
έναν αληθινό άντρα

Κάθε φορά που ακούγεται
το νυχτερινό ταγκό από μακριά
η σκέψη μου ταξιδεύει σε σένα
Η καρδιά μου πεταρίζει
γιατί το νυχτερινό αυτό ταγκό
είναι το μήνυμα της αγάπης σου

Είσαι η μοίρα μου, το ξέρω
Είσαι το πεπρωμένο μου
Γιατί όταν είμαι μόνη μου
κλαίω από χαρά!

Κάθε φορά που ακούγεται
το νυχτερινό ταγκό από μακριά
με τη μαγεία της μουσικής
η σκέψη μου ταξιδεύει σε σένα

14) Das Lied von Surabaya - Johnny

K. Weill, 1929

Το τραγούδι του Σουραμπάγια Τζώνυ

σε μετάφραση Π. Μάτσει

Πολύ καλά δεν τ'α' χα κλείσει
στην φωνή σου ξένος σου
και μια στίχος μου σου θα με πάρεις
καθώς και για όλα σου
κι είναι καλύτερα πόσα βγαίνεις
στης ποίη και μην τ'α'ρηθείς
στα σταθμά και στα τρένα δουλεύεις
και πως θα έλασσο δεν έχεις δει

Ένας παλιός, Τζώνυ
Πάντα παλιός, Τζώνυ
Πάντα παλιός, Τζώνυ απ' την πρώτη στιγμή
και σε μου, Τζώνυ
Με μια παλιό, Τζώνυ
Θα σε απ' το στόμα την πίπα, σκυλί!

Σουραμπάγια Τζώνυ, είσαι τόσο σκληρός!
Σουραμπάγια Τζώνυ, θεέ μου πώς σ' αγαπώ!
Σουραμπάγια Τζώνυ, έχει θλίψη βαθιά
Παί' στα σκοτάδι πόλαρα, μα εγώ σ' αγαπώ!

Στην αρχή ήταν ένα θαύμα
μεταξύ τ'α' δικού όλα μεράς
και τραγουδά να περάσουν λίγες μέρες
από παλιό να με δεις
Πολύ καλά σου ποτάμι
κι από να σε λησάν φτηνό
Ταρά σου καταχτή στον καθρέφτη
μου να με περάντα χρονών

Μα τίς σκυλί, Τζώνυ
Μα τίς θλίψη, Τζώνυ
Μα με λησάν, Τζώνυ μ' ένα φιλί
Σε τ'α' δικού όλα, Τζώνυ
Μα τίς παλιό, Τζώνυ
Θα σε απ' το στόμα την πίπα, σκυλί!

Σουραμπάγια Τζώνυ...

Με μια παλιό ποίη να μάθω
Σουραμπάγια τι πώς να παί
Πώς όλα σου καλή δεκάρα
σε γαυρίζουνε στα καταχτή
Κατά σου μάρα σου θα ερπύσω
σε καλή φτηνό λησάν
Με' γος φτηνό γαυρίζ μια λέξη
Με μια παλιό για πάντα μακριά

Ένας παλιός, Τζώνυ
Ένας παλιός, Τζώνυ
Πάντα παλιός, Τζώνυ λέγε γιατί
Με σ' αγαπώ, Τζώνυ
Από στην αρχή, Τζώνυ
Θα σε απ' το στόμα την πίπα, σκυλί!

Σουραμπάγια Τζώνυ...

15) Johnny

F. Hollaender, 1931

Τζώνυ

σε ελεύθερη απόδοση

Τζώνυ,
όταν θά' χεις γενέθλια
θά' ρθω κοντά σου
όλη τη νύχτα

Τζώνυ,
σ' ονειρεύομαι τόσο
Έλα λοιπόν σε μένα
τ' απόγευμα στις τρεις και μισή

Τζώνυ,
όταν θά' χεις γενέθλια
το χέρι σου θα μ' αγκαλιάζει
όλη τη νύχτα

Τζώνυ,
μια σκέψη κάνω μόνο:
νά' χες κάθε μέρα γενέθλια!

16) *Ich bin die Fesche Lola*

F. Hollaender, 1930

Είμαι η όμορφη Λόλα

σε ελεύθερη απόδοση

Είμαι η όμορφη Λόλα, η αγαπημένη της εποχής
Έχω μια πιανόλα στο σπίτι, στο σαλόνι μου
Είμαι η όμορφη Λόλα, όλοι οι άντρες μ' αγαπούν
Την πιανόλα όμως δεν αφήνω κανέναν να την
αγγίξει!

Είμαι η όμορφη Λόλα, η αγαπημένη της εποχής
Έχω μια πιανόλα στο σπίτι, στο σαλόνι μου
Και θέλω σ' όποιον με συνοδεύει στις εξόδους μου
να του χτυπάω τα πλήκτρα, να του πατάω το
πεντάλι!

Λόλα, Λόλα, όλοι ξέρουν ποια είμαι
Με κοιτάζουν καλά καλά
Πέφτουν στην παγίδα. Άντρες! Άντρες!
Κανέναν δε φιλάω εγώ
Μόνο στο πιάνο τραγουδάω στιχάκια

17) *Lilli Marleen*

N. Schultze, 1938

Λιλή Μαρλέν

σε ελεύθερη απόδοση

Έξω απ' το στρατώνα,
μπροστά στη μεγάλη πύλη
υπήρχε ένα φανάρι
Κι αν είναι ακόμα εκεί
εκεί θα βρεθούμε ξανά
κάτω απ' το φανάρι θ' ανταμώσουμε
Όπως παλιά, Λιλή Μαρλέν

Οι σκιές μας μοιάζαν
νά' ναι μια σκιά
Ο καθένας μπορούσε να δει
πόσο πολύ αγαπιόμασταν
Κι όλοι θα το ξαναδούν
όταν θ' ανταμώσουμε
κάτω απ' το φανάρι
όπως παλιά, Λιλή Μαρλέν

Το φανάρι του δρόμου
κάθε βράδυ που ανάβει
γνωρίζει τα βήματά σου
το όμορφό σου περπάτημα
Εμένα όμως μ' έχει ξεχάσει από καιρό
κι αν μου συμβεί κάνα κακό
ποιος θα σταθεί στο φανάρι του δρόμου
μαζί σου, Λιλή Μαρλέν;

Από τόπους μακρινούς
από τα βάθη της γης
με τραβάει σαν σε όνειρο
το λατρεμένο σου στόμα
Κι όταν απλωθεί η ομίχλη
θα σταθώ στο φανάρι του δρόμου
μαζί σου, Λιλή Μαρλέν ...

Βενετία

18) *T'e riaciuta*

παραδοσιακό ναπολιτάνικο
δισκευή R. Carosone

Σου άρεσε;
σε ελεύθερη απόδοση

Πριν απ' το γάμο η γυναίκα με προίκα μοιάζει
πανεμορφη, μετά...
Τραγουδάει η Νάπολη: η Νάπολη των
παντρεμένων...

Μετά το γάμο
Άρχισαν τα δύσκολα
Αγαπητέ Τζιοβάνι
Τώρα τι να πεις;
Αν το σκεφτόσουν πριν
Αν πρόσεχες
Δε θα σε βρίσκαν
Όλες αυτές οι συμφορές!

Τώρα κλαις και απελπίζεσαι
Και σου' ρχεται να ουρλιάξεις
Να χωριάσεις; Ούτε να το σκέφτεσαι
Θα την ανεχτείς...

Σου άρεσε;
Σου άρεσε;

Κράτα τη μη σου φύγει!
Χέρι χέρι ανεβήκατε
Τα σκαλιά της εκκλησίας
Τώρα σε βλέπω λυπημένο
Τώρα σε βλέπω κουρασμένο
Ψηλά το κεφάλι, κουράγιο
Έλα Τζιοβάνι!
Αν βγήκε μάπα το καρπούζι
Ποιος σου φταίει;

Ο γάμος είναι σαν το καρπούζι
μπορεί να βγει κόκκινο, μπορεί και μάπα
Τρελάθηκες;
Δεν κοιμάσαι στο διπλό κρεβάτι!
Κοιμάσαι στην πολυθρόνα, γιατί...
Λες ότι τη νύχτα
Η νύφη είναι πιο άσχημη
Σου φαίνεται πως βλέπεις
Νεκροκεφαλή

Η προίκα που σου' δωσε
Έκανε φτερά
Την πήρες άσχημη
Είναι και τεμπέλα

Σου άρεσε...

19) Marechiaro

P. Tassi, 1928

Επιθυμη θάλασσα

σε ελεύθερη απόδοση

Όταν βγαίνει το φεγγάρι στο Μαρεκιάρο
από τον ήλιο ακόμα και τα ψάρια
λαλούνε στα κύματα της θάλασσας
αλλάζουν χρώμα από ευτυχία
Όταν βγαίνει το φεγγάρι στο Μαρεκιάρο

Στο Μαρεκιάρο υπάρχει ένα παράθυρο
και κοιμημένος ο έρωτάς μου
Οσο κοιμάται μοσχομουρίζει στη γλάστρα
και η θάλασσα κολάζει από κάτω

Στο Μαρεκιάρο είναι ένα παράθυρο
ah ah Στο Μαρεκιάρο!
Στο Μαρεκιάρο υπάρχει ένα παράθυρο
Και όπως λέει ότι τ' αστέρια λάμπουνε
άνοιξε δες τα μάτια σου!

Και τ' αστέρια μόνο εγώ τό' χω δει
Ναι και σημαία στην καρδιά μου
Λέει λέει ότι τ' αστέρια λάμπουνε;
Είπες Μαριόνα, η νύχτα είναι γλυκιά
Πες χρειάστηκε να περμένω τόσο;
Και να πάρω μια κούρα
να να πατηκούδω κάτω απ' το παραθύρι σου
Είπες, Είπες
Είπες Μαριόνα, η νύχτα είναι γλυκιά

20) Canzone apassionata

E.A. Mario, 1922

Παθιασμένο τραγούδι

σε ελεύθερη απόδοση

Όταν σ' έκανε η μάνα σου
Όταν σ' έκανε η μάνα σου
Θες να μάθεις πώς σ' έκανε;
Θες να μάθεις πώς σ' έκανε;
Για να πλάσει αυτή την ωραία σάρκα;
Για να ζυμώσει αυτή την ωραία σάρκα;
Όλα αυτά που έβαλε;
Όλα αυτά που έβαλε;
Εκατό τριαντάφυλλα από χίλια πέταλα
τ' ανακάτεψε στη ζύμη
Γάλα, τριαντάφυλλα, γάλα, τριαντάφυλλα
Και σ' έκανε επί τόπου
Δε χρειάζεται τσιγγάνα να μαντέψει, μικρέ μου...
Πώς σ' έκανε η μάνα σου
το ξέρω καλύτερα από σένα

Και για να κάνει αυτό το ωραίο στόμα
Και για να κάνει αυτό το ωραίο στόμα
Δε χρειάστηκε το ίδιο πράγμα
Δε χρειάστηκε το ίδιο πράγμα
Θες να μάθεις τι έβαλε;
Θες να μάθεις τι έβαλε;
Τώρα θα στα πω όλα
Τώρα θα στα πω όλα...
Ένα καλάθι που ξεχειλίζε
από τις φράουλες του κήπου...
Μήλα, ζάχαρη, κανέλα
Και ζύμωσε αυτό το ωραίο στόμα...
Δε χρειάζεται τσιγγάνα να μαντέψει, μικρέ μου...
Πώς σ' έκανε η μάνα σου
το ξέρω καλύτερα από σένα!
Για να κάνει αυτές τις χρυσές κοτσιδες
Για να κάνει αυτές τις χρυσές κοτσιδες
Η μαμά σου έγινε φτωχή,
Η μαμά σου έγινε φτωχή...
Κούκλα μου, θες χρήμα;
Κούκλα μου, θες χρήμα;
Θες να μάθεις τι χρειάστηκε;
Θες να μάθεις τι χρειάστηκε;
Ένα ολόκληρο ορυχείο
Φτιαγμένο από χρυσάφι
θα χρειαζόταν γι' αυτές τις κοτσιδες
που και να θες να τις πληρώσεις, είναι
ανεκτίμητες!
Δε χρειάζεται τσιγγάνα να μαντέψει, μικρέ μου...
Πώς σ' έκανε η μάνα σου
το ξέρω καλύτερα από σένα!...

Βουδαπέστι

- 21) *Szapora*
Παραδοσιακός χορός

- 22) *Die Lustige Witwe*
F. Lehár, 1905

Απόσπασμα από την οπερέτα
Η εύθνημη χήρα
σε ελεύθερη απόδοση

Θέλουμε να χορέψουμε, να χορέψουμε, χέι!

Βουκοουρέστι

- 23) *Vonic Călător*
Παραδοσιακό

Παλικάρι ταξιδιάρικο
σε ελεύθερη απόδοση

Παλικάρι ταξιδιάρικο στο δάσος πήγε
και στον κούκο είπε γλυκό παράπνο:
-Κούκε πολύχρωμε, πες μου
απ' το χωριό ήρθα να σε συμβουλευτώ
-Παλικάρι, παλικάρι
μη χαλάς την καρδιά σου
πού 'ρθες απ' το χωριό να με συμβουλευτείς
Εγώ είμαι μόνο ένα πουλί
δεν ξέρω την αγάπη, την αγαπημένη σου ...

Βελιγράδι

24) *Sto se bore misli moje*

Παραδοσιακό

*Οι σκέψεις μου γιατί παλεύουν
σε ελεύθερη απόδοση*

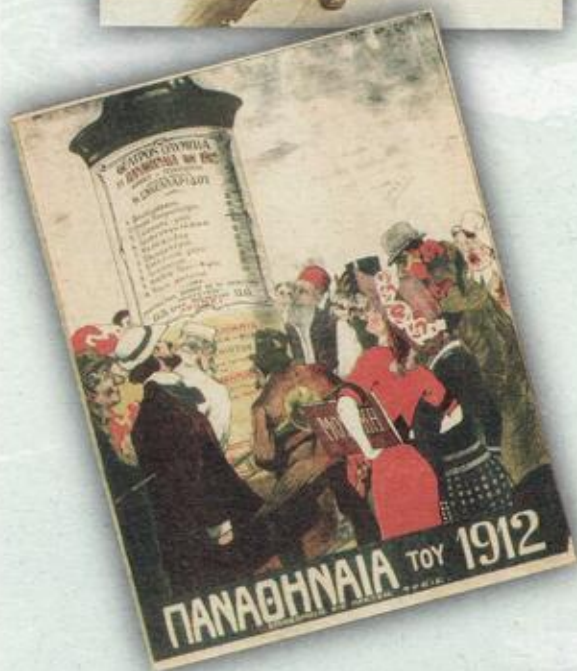
Δεν μιλώ για όσα
έζησα κι αγάπησα
Παλεύουν στην ψυχή μου
Διώχνω τις σκέψεις και τους φόβους μου
Θέλω η καρδιά μου να μιλά

Είσαι η μόνη μου αγάπη
Σ' όλο τον κόσμο θα το πω

Λατρεία μου, μόνο από σένα
θα κρύψω αυτό το μυστικό

Зрци - Табана

25) *Μη φύγεις*

Κ. Γιαννίδη, 1936

Μαζί τα πρώτα βράδια κι οι δυο σε μια φωλιά
μεθούσανε με χάρδια και με τρελά φιλιά
Κι αυτός γυρτός κοντά της, στα μάγια της βραδιάς
μετρούσε στ' άγγιγμά της τους χτύπους μιας
καρδιάς

Μα όλα λίγο λίγο περνούνε στη ζωή
κι αυτή τού'πε θα φύγω ένα πικρό πρωί
Σαν μαχαριά στα στήθια το δέχτηκε κι αυτό
και είτε μ'αν αλήθεια με σπαραγμό κρυφό

Μη φύγεις, πού θα πας, μονάχο αν μ' αφήσεις τι
θα κάνω
Κι αν άλλον αγαπάς, μου μένει ξεχασμένος να
πεθάνω
Τα μάτια σου κι αν κλαίνε κι αν βουρκωμένα μου
παραπονιούνται
μη φύγεις γιατί λένε πως μάτια που δε βλέπονται
ξεχνιούνται

Και τώρα, αν ρωτάτε, συμβαίνει αυτό συχνά
Αυτή πια δε θυμάται κι εκείνος δεν ξεχνά
το γράμμα πού'χε στείλει στα δάκρυα σβηστό
Του τό'στειλε ένα δειλί αδιάβαστο, κλειστό
Κι αν λέει το παραμύθι πως μένουν τα φιλιά
τα πλούτη φέρνουν λήθη, σκοτώνουν τα παλιά
Κι αυτός πια μαραμένος
σαν πτώμα τι κι αν ζει
της τραγουδάει θλιμμένος σα νά'ν' κι οι δυο μαζί

Μη φύγεις...

25) Μην περιμένεις

Στίχας Α. Σκελλάριου

Μουσική Κ. Γιαννίδη, 1935

Βαρέθηκα τα χέρια σου τα φεύγικα
της αρσικής, τα φιλά, τα νούζα.
Βαρέθηκα μ' αγάπη που ονειρεύτηκα
στα λίκυ σου μέτρη τα γαλάζια.
Πάσθηκα κι αλλιώτικα φροντάστηκα
τα πάντα μας τρελλά παιχνίδια,
μα πάρε στο σπανά, σ' το λέω αληθινά,
κι αλλιώτικα βαρέθηκα την ίδια.

Μην περιμένεις, δεν ξαναζούνε τα παλιά,
μην περιμένεις
Μην περιμένεις με την ελπίδα μιας αγάπης
έξαρτημένης
Μην περιμένεις το ξαναγύρισμα ζωής
λεπτοσημαμένης
Μην περιμένεις, πες πως κι αυτό της μοίρας
ήτανε γραφτό.

Βαρέθηκα στ' αρσίζωμα, βαρέθηκα,
κι αλλιώτικα να το 'χεις νιώσει.
Βαρέθηκα στα δίχτυα σου και δέθηκα
με πόνους το 'χω μετανιώσει.
Βαρέθηκα να σ' αγαπώ και βιάστηκα
τα πάντα μού 'πες να πιστέψω
τα τραλιά τις πολλές, βαρέθηκα που λες,
κι αλλιώτικα την απουσία θα γυρέψω.

Μην περιμένεις, δεν ξαναζούνε τα παλιά,
μην περιμένεις
Μην περιμένεις με την ελπίδα μιας αγάπης
έξαρτημένης
Μην περιμένεις το ξαναγύρισμα ζωής
λεπτοσημαμένης
Μην περιμένεις, πες πως κι αυτό της μοίρας
ήτανε γραφτό.

26) Θα σ' εκδικηθώ

Θ. Παπαδόπουλος, 1935

Με μια πικρή πικρή μ' αγαπούσες
κάθε μέρα μ' αποποιούσες
στην καθύπερ μοιραίες φιλά
να το φέμο ήταν πλοσυρή
μας' το αίσθημα βουτηγμένη
γυμναστική σε κάθε σγκαλιά

Με θάρρος ότι δε θα σ' εκδικηθώ
μεταστρέφω σου απονιά σαν θυμηθώ
Πάντα ήταν η καρδιά σου
φρόνιμα τα δακρύα σου
κι η ανικότητα σου ήτανε φευγιά

Θε σ' εκδικηθώ μ' όποιον κι αν θά' σαι
Θε σ' εκδικηθώ, να το θυμάσαι
Με πλάγιες δεν το ξεχνάω
Θε σ' εκδικηθώ γιατί πονάω

28) Πόσο λυπάμαι

Κ. Γιαννίδη, 1939

επιθεώρηση Βιολέττα

Πολλές αγάπες γνώρισα
αγάπησα και χώρισα
μα όσο κι αν γυρνούσα
εσένα ζητούσα

Στα όνειρα τα χίλια μου
σε γύρευαν τα χείλια μου
σε γύρευ' η ψυχή μου
κι οι πόθοι οι κρυφοί μου

Πόσο λυπάμαι τα χρόνια που πήγαν χαμένα
πριν να γνωρίσω εσένα
που πρόσμενα καιρό
Μα πώς φοβάμαι πως ίσως μια μέρα σε χάσω
γιατί να σε ξεχάσω ποτέ δε θα μπορώ

Γύρε κοντά μου, αγάπη γλυκιά μου
θέλω ακόμα ξανά να σου πω:

Πόσο φοβάμαι πως ίσως μια μέρα σε χάσω
και πώς να σε ξεχάσω, που τόσο σ' αγαπώ

30) *Αν βγουν αλήθεια*

Αττίκ (Κλ. Τριανταφύλλου), 1925

Μου είπες φεύγω και σ' αφήνω
 πουλί ελεύθερο θα γίνω
 για νά βρω σ' άλληνη σκαλιά
 σ' άλλη φωλιά, γλυκύτερα φιλιά

Και 'γω σου είπα ο καημένος
 θα μετανιώσεις ορισμένως
 αγάπες θά 'βρεις δυο και τρεις
 μα δε μπορείς τέτοια καρδιά να βρεις

Κι αν βγουν αλήθεια
 όσα νομίζεις παραμύθια
 κι αν δυστυχήσεις
 την πόρτα μου ελα να χτυπήσεις

Θα στην ανοίξω
 και θα σε σφίξω
 στο στήθος μου χωρίς ντροπή
 κι ο κόσμος ό,τι θέλει ας πει

Μού 'παν πως τώρα ευτυχισμένη
 μεσ' τα διαμάντια βουτηγμένη
 αγάπη ψεύτικη περνάς
 κι όπου περνάς
 πλανίεσαι και πλανάς

Σαν είν' η αγάπη πουλημένη
 δυο βγαίνουν πάντα γελασμένοι
 θά' ρθει στιγμή να βαρεθείς
 και τότε' ευθύς εμέ θα θυμηθείς

Αν βγουν αλήθεια...

29) *Να ζει κανείς ή να μη ζει*

Αττίκ (Κλ. Τριανταφύλλου), 1935)

Πολλούς έχουν τρελάνει δυο μαύρα μάτια
 πολλοί καταστράφηκαν για γαλανά
 πολλές καρδιές τα γκρίζα κάνουν κομμάτια
 μα εγώ φοβάμαι τα καστανά

Αυτά μου έλεγε ένας φίλος μου ένα βράδι
 κι εγώ γελούσα ειρωνικά
 ώσπου ένα βλέμμα καστανό, γλυκό σα χάδι
 μια μέρα μ' έκανε να πω σπαραχτικά

Σε μια ζωή καταστραμμένη
 από τον έρωτα μιας καστανής
 σε μια ζωή που δε σου μένει
 παρά να κλαις και να πονείς
 σε μια ζωή τυραννισμένη
 που δίχως λόγο πια διαβάνεις
 ζωή πεζή, ζωή χαμένη
 να ζει κανείς ή να μη ζει

Σε μια ζωή τυραννισμένη
 ζωή πεζή, ζωή χαμένη
 να ζει κανείς ή να μη ζει

31) Σελιούνα

Σ. Παπαδόπουλος, 1932

επιθεώρηση Σιλλαιηγήριο

Στην ανεπαρκή Σελιούνη
αυτ' ανεξάντλο δειλό
μεταμορφάτα Σπανώλα
παιδιά και βόλες πουλά

Όλα της δίνουν παλάτια
και τα δυο πλάνα της μάτια
Μάτη μαρούλα η μαρούλα
αυτοί γελώντας τρέλο

Λουλουδά πουλά μοριαμένα
μαύλα, βολέτες και κρίνα
παι μαρούλα και αυτά σαν κι εμένα
παι καμώ με εγώ δεν πουλά

Τ' ασητέ μαρούλα τα λουλουδάια
μαρούλα και εγώ σαν κι εκείνα
α' ασητέ ασητέ τρηγοόδια
α' ασητέ και κακούσ σπαλό

Μαρούλας μας την πλανεύει
και την καρδιά της κλέβει
μαρούλα και μάτια τα πλάνα
α' ασητέ φίλητα φίλά

Όλας απτός τη γελεί
ασητέ και παι δεν γορνάει
και η μαρού Σελιούνα
Λουλουδά παιλ πουλά

Λουλουδά πουλά μοριαμένα
μαύλα, βολέτες και κρίνα
παι μαρού με εγώ και μένα
παι καμώ με εγώ σας πουλά

Παι καμώ για μια νύχτα μόνο
Λουλουδά και εγώ σαν και κένα
Όλα και ζυγάσω τον πόνο
α' δυο πλάνα μαρού τρέλο

32) Μοναξιά

E. Bianco, 1937

Έφυγες κι εντός μου ξαφνικά
ξυπνούν οι πόνοι κι η νιότη σουρουπώνει
Όλα είναι μελαγχολικά
σαν νά' χει αλλάξει ο κόσμος μυστικά
Το μενεξεδί το δειλινό
μαζί με μένα είν' όλα βουρκωμένα
και για το φιλί μας λένε το στερνό
και κρυφοκλαίνε για μένα που πονώ

Μοναξιά, φτάνεις κάποτε μοιραία
μοναξιά, είσαι η πιο σκληρή παρέα
Κι όποιος πει η ζωή πως είν' ωραία
δεν θά 'χει τύχει να ζει με 'σένανε μαζί

Μ' ένα μου φιλί σε μια στιγμή
συχνά θυμήσου, περνάγαν κι οι θυμοί σου
Τώρα οι δικοί μου οι στεναγμοί
σωπαίνουν μόνοι, κουράζονται οι λυγμοί
Και τον ουρανό το γαλανό
σαν αντικρίζω κι αυτόν τον βλέπω γκριζό
Γιατί η θλίψη ερημώνει το στενό
που τώρα μόνη με δάκρυα το περνώ

Μοναξιά...

34) Το ταγκό της θεατρίνας

Χρ. Χαιρόπουλου, 1930

Με κραγιοναρισμένα χείλια
φιλιέσαι και φιλάς
θύματα χιλιά
λειώνουν στη ζήλεια
και συ γελάς

Ζεις σ' ένα ατέλειωτο μεθύσι
σαν όνειρο γλυκό
Κι όταν ζαλίζεσαι
δε συλλογίζεσαι
τον κόσμο τον κακό

Τρελή θεατρίνα
γλυκιά και τσαχπίνια
που νομίζουν πως ποτέ δεν πονείς
Οι πολλοί θαυμαστές σου
δεν κλαις λεν' ποτέ σου
μα στο ντεκολτέ σου
κλείνεις μια ψυχή που λειώνει
και μόνη θρηνηί

Όταν σε πνίξουν οι ρυτίδες
και στ' άσπρα σου μαλλιά
μένουν ελπίδες
δροσοσταλίδες
απ' τα φιλιά

Κι αν στην καρδιά σου, θεατρίνα,
λείπουν οι θαυμαστές
δυο τρία γράμματα
και κάποια κλάματα
δε σβήνουνε ποτές

Τρελή θεατρίνα...

33) Το σιγαρέτο

Α. Βώττη, 1916

επιθεώρηση Παναγάλος

Αρχισα φέτο το σιγαρέτο
και το τραβάω μέρα νύχτα σαν τρελή
πω πω τι γλύκα, πού την εβρήκα
να με μεθάει πιο πολύ κι από φιλι

Ταμπακιέρα κρατώ όπου πάω
και το ρουφάω και το ρουφάω
Κι όλο λένε σαν βλέπουν εμένα
χαριτωμένα που το κρατώ

Στα 'στιατόρια κάθομαι χώρια
και μόλις φάω το τσιγάρο μου κρατώ
Κι αν με κοιτάνε κι αν με γελάνε
εγώ δε βλέπω κι όλο κάνω τον στραβό

Ταμπακιέρα κρατώ όπου πάω
και το ρουφάω και το ρουφάω
Κι όλο λένε σαν βλέπουν εμένα
χαριτωμένα που το τραβώ

Κι αν ένας νέος κομψός κι ωραίος
σαν μου προσφέρει ένα τσιγάρο μυστικά
χέρι με χέρι μου το προσφέρει
και το τραβάμε και οι δυο γλυκά γλυκά

Ταμπακιέρα κρατώ ...

35) *Τραγούδι*

Ν. Βακαλο, 1928

Τραγούδι είν' ένα τραγουδάκι
παιχνίδι για ένα καρτσάκι
Μέσα στους μέσα σ' ένα ταβερνάκι
παιχνίδι στα μέσα στα πλευρά
Τραγούδι, τραγούδι, τραγούδι
παιχνίδι στα μέσα Ζήγαρη γλυκό
τραγούδι, τραγούδι, τραγούδι
στα μενιέρικα θηλυκό
λε λο λε λο λε λο λα

Ξαρκές το, ξαρκές το βρε μικρούλα
παιχνίδι στα τραγουδάκι
Όσο καρφίνο μου μέσα άνοιξες μεράκι
κωστής καττα και ζωή
Τραγούδι, τραγούδι, τραγούδι
λε λο λε λο λε λο λα
Τραγούδι, τραγούδι, τραγούδι λε λο λα
Τραγούδι, τραγούδι
παιχνίδι στα μέσα Ζήγαρη γλυκό
Τραγούδι, τραγούδι
στα μενιέρικα θηλυκό

36) *Ριρίκα*

Ν. Μάστορα, 1931

-Της Ριρίκας το τραγούδι το ονομαστό
-Είναι ξακουστό και πολύ γνωστό
-Τη Ριρίκα τραγουδάω με σουξέ και μπιζ
-Έλα να την δεις να ευχαριστηθείς
-Στο πάλκο σαν προβάλλω έχω σουξέ μεγάλο
Ποδάρι σκέρτσο νάζι καθέννας το θαυμάζει
με πόθο με κοιτάζει κι όλο μου τραγουδεί

Ριρι-ριρι-ριρίκα, εσύ 'σαι πράμα, παιδί μου, γερό
Αχ όποιος νιώσει του φίλιού σου λίγη γλύκα
θα το θυμάται, παιδί μου, για καιρό
Αχ όποιος νιώσει του φίλιού σου λίγη γλύκα
θα το θυμάται, Ριρίκα, για καιρό

-Η Ριρίκα ξελογιάζει κάθε γνωστικό
-είν' μοναδικό λένε θηλυκό
-Μπρος αυτήνε μούτζες νά 'χει κι η Μαρί Σουαζί
-Κι όλοι σαν χαζοί μου το λεν μαζί
-Μα η προσοχή της όλη είναι στο πορτοφόλι
-Λουλούδια της πετάνε, με πόθο την κοιτάνε
το μάτι τής σφαλάνε κι όλο της τραγουδούν

Ριρι-ριρι-ριρίκα, εσύ 'σαι πράμα, παιδί μου, γερό
που ξεπερνάς την Κοτοπούλη τη Μαρίκα
εις το τραγούδι, στα σκέρτσα, στο χορό

ΤΟΥ 1912

София, Ул. Витоша

Σόφια

37) *Zaliubix maiko tri momi*

Παραδοσιακό

*Ερωτεύτηκα μάνα μου τρεις τσούπρες
σε ελεύθερη απόδοση*

Ερωτεύτηκα – μάνα μου – τρεις τσούπρες
 Ερωτεύτηκα – μάνα μου – τρεις τσούπρες
 Τρεις τσούπρες – μάνα – όμορφες
 Τρεις τσούπρες – μάνα μου – τσαχπίνες
 Ερωτεύτηκα – μάνα – την πρώτη
 Ερωτεύτηκα – μάνα – την πρώτη
 Η πρώτη – μάνα – πιο γλυκιά
 Πιο γλυκιά – μάνα – που την καρδιά μου άγγιξε
 Ερωτεύτηκα – μάνα – τη δεύτερη
 Η δεύτερη, η τρίτη, η πρώτη
 Η πρώτη – μάνα – πιο γλυκιά, πιο γλυκιά
 – μάνα – μεσ' στην καρδιά μου μπήκε
 ερωτεύτηκα – μάνα – την τρίτη
 ερωτεύτηκα – μάνα – την τρίτη
 η τρίτη, η δεύτερη, η πρώτη
 αλλά η πρώτη – μάνα – πιο γλυκιά
 μεσ' στην καρδιά μου μπήκε

Κωροιαρισμοί

38) *Bu gece*

A. Candan, 1934-35

Αυτή τη νύχτα

σε ελεύθερη απόδοση

Αυτή τη νύχτα ας καθήσουμε κάτω από τα πεύκα
Μια νύχτα ας κλέψουμε απ' τη μοίρα
Ας χαθούμε μέσα στη θάλασσα
Μια νύχτα ας κλέψουμε απ' τη μοίρα

39) *Bayan, bana bak bayan*

Dr. Hasan, 1940

Κυρία, κοίταξέ με

σε ελεύθερη απόδοση

-Ποτέ μη με κοιτάξεις πονηρά
μη μου δώσεις κι άλλο πόνον στην ψυχή μου
-Κυρία, σε κλέβω και τρέχω
τρέχα, μη στέκεις μακριά
-Κυρία, κοίταξέ με κι έλα κοντά
-Βάι, είσαι δικός μου, έλα κοντά
-Έλα, έλα δε θα σ' εμποδίσει κανείς
-Έλα, έλα δε θα μας εμποδίσει κανείς
-Κοπέλα μου όμορφη, αγάπησά τα μάτια σου
έλα αυτή τη νύχτα να γλεντήσουμε

Το ελληνικό βαγόνι του Orient Express

Κατά την περίοδο του μεσοπολέμου, μετά την ίδρυση των Σιδηροδρόμων Ελληνικού Κράτους (ΣΕΚ), η μορφή της εκμετάλλευσης του δικτύου διαφοροποιήθηκε αισθητά από την αντίστοιχη που είχε αναπτυχθεί επί Λαρισαϊκού Σιδηροδρόμου, και μπορούμε να πούμε ότι άρχισε να ενηλικιάνεται. Η ένταξη του φημισμένου διεθνούς δρομολογίου Simplon Orient Express (Πειραιάς-Αθήνα-Παρίσι) από την 1η Ιουλίου 1920 στο δίκτυο των ΣΕΚ θα δώσει την ευκαιρία για την κίνηση πολυτελούς ταχείας αμαξοστοιχίας για πρώτη φορά στις ελληνικές ράγες. Ήδη από τον Σεπτέμβριο του 1914 είχε υπογραφεί σχετική σύμβαση μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης και του N. Schroeder, γενικού διευθυντή της Διεθνούς Εταιρείας Κλιναμαζών και Μεγάλων Ταχειών Ευρωπαϊκών Αμαξοστοιχιών (Compagnie Internationale de Wagons-Lits et des Grands Express Européens, CIWL). Με βάση τη σύμβαση αυτή, θα λειτουργούσαν οι εξής υπηρεσίες:

1. Καθημερινή υπηρεσία κλιναμαζών και αμαζών μεταξύ Πειραιώς και σερβικών συνόρων και επέκταση προς Βελιγράδι και Βιέννη, κατόπιν συμφωνίας με τις διοικήσεις των ενδιαφερομένων σιδηροδρόμων.

2. Υπηρεσία αμαζών-εστιατορίων μεταξύ Πειραιώς και Θεσσαλονίκης.

Στην ίδια σύμβαση υπήρχε περιγραφή των υποχρεώσεων του «οδηγού» (συνοδού) των κλιναμαζών, όπως η ταξίθηση των επιβατών, η εξασφάλιση θέρμανσης και φωτισμού, η γνώση της ελληνικής και γαλλικής ή γερμανικής γλώσσας, η πώληση καφέ, ροφημάτων, ποτών, κλπ.

Η διαδρομή Αθήνας-Παρισιού με τον συρμό του Simplon Orient Express διαρκούσε 69 ώρες, και η κυκλοφορία της κλινάμαζας ήταν καθημερινή. Η κλινάμαξα Αθήνας-Βιέννης κυκλοφορούσε τέσσερις φορές την εβδομάδα και η κλινάμαξα Αθήνας-Κωνσταντινούπολης τρεις, με διάρκεια ταξιδιού 39 ώρες.

Απόσπασμα από το βιβλίο
Οι Ελληνικοί Σιδηρόδρομοι του
Συλλόγου Φίλων του Σιδηροδρόμου,
εκδ. Μίλητος.

Η Μουσική Ευρώπη του Μεσοπολέμου «Υπ' Ατμόν»

ΤΖΩΝ ΜΗΝΑΣ Λ. ΑΛΕΞΙΔΗ

Κατά τις δεκαετίες του 1920 και του '30 επι-
κράτει στον ευρωπαϊκό χώρο ένας δημιουργ-
ικός αργασμός, που οφείλεται κυρίως στις
και «αντικαπολεμικές» ιδέες και γεφυρώνει το
πρώτο ανάμεσα στη «σοβαρή» τέχνη και την τέχνη
της «ελαφιάς».

Απορριπτό σε όλα αυτά η «παλαιοευρωπαϊκή» πα-
ράδοση φέρταζε πλέον ως αναχρονισμός. Έτσι,
παρουσιάζεται μια στροφή προς την αποδοχή «μα-
ζωτικών» μορφών τέχνης, όπως οι κινηματογρα-
φικές ταινίες της εποχής (π.χ. αυτές του Charlie
Chaplin), οι μουσικές και θεατρικές επιθεωρήσεις
και τζαζ. Οι φορείς και οι χώροι που στέγαζαν τις
και αυτές μορφές δεν ήταν οι παραδοσιακές αί-
θουσες συναυλιών, όπερας κ.λπ., αλλά κυρίως το
κινηματογράφο, οι δίσκοι γραμμο-
φώνου και το διάφορα έντυπα. Αλλά όμως και χώροι
«ελαφίως» διασκεδάσης, με την ιδιαίτερη και κλασι-
κή πλέον γραμμή, όπως τα γαλλικά café και μιούζικ-
ντάκια του Βερολίνου και κλπ. Η προώθηση της
μουσικής και η διακίνηση γίνεται πλέον από τα
μέσα μαζικής και ψυχαγωγίας, κάτι που ήταν
άγνωστο και λόγω της τεχνολογικής εξέλιξης.

Όλο της νέας αυτής τέχνης ήταν ντετέκτιβς,
όπως ο Sherlock Holmes, χορευτές, όπως ο Fred
Astaire και η Josephine Baker, τραγουδιστές της οπε-
ρας, όπως ο Richard Tauber, σταρ του θεάματος,
όπως η Marlene Dietrich και η Greta Garbo, ζευγά-
ρι της μόδας, όπως οι Willy Fritsch και Lilian
Harvey στη Γαλλία καλλιτέχνες όπως η Josephine
Baker, ο Maurice Chavalier, η Mistinguett, αργότερα
η Edith Piaf κ.λπ. Το κοινό του μουσικού θεάτρου
πρωτοίως πλέον τις οπερέτες αλλά πιο πολύ τις
«κινηματογραφικές» ταινίες – τα περισσότερα ευρω-
παικά τραγούδια στην παράσταση «Υπ' ατμόν»
προέρχονται από κινηματογραφικές επιτυχίες,
από το μιούζικαλ, την οπερέτα και το μιούζικ χωλ.
Οι γαλλικοί μουσικοί και καλλιτέχνες επηρεάστηκαν
από την καλλιτεχνική φιλοσοφία του Jean Cocteau
και της μουσικής της «Ομάδας των Ήξι», και κατ'
εξοχή στη γαλλική μουσική, οι γερμανόφωνοι συν-
θέτες βρέθηκαν σε επαφή με την πρώτη συνειδητή εκ-
μετάλληση της αμερικανικής δημοφιλούς τζαζ και
της δημοτικής μουσικής.

Στην Ιταλία, κατά την ίδια περίοδο, οι ναπολιτά-
νικες «καμπονέτες» ήταν ακόμη το αγαπημένο τρα-
γουδιτικό μουσικό είδος για το ευρύτερο κοινό. Η
πρώτη περίοδος του ιταλικού αστικού «ελαφρού»

τραγουδιού αρχίζει από τη δεκαετία του 1950 και
μετά – και τα δύο αυτά είδη παρουσιάζονται αντι-
προσωπευτικά στην παράσταση.

Οι γερμανόφωνοι καλλιτέχνες συνδέθηκαν με τις έν-
νοιες του αναπτυσσόμενου εκδημοκρατισμού, της
συνεισφοράς στην κοινωνική σταθεροποίηση καθώς
και με την έννοια του φιλοαμερικανισμού που επι-
κράτησε τότε κατά την περίοδο της Δημοκρατίας
της Βαϊμάρης. Το όνομα του ήρωα στο τραγούδι του
Friedrich Hollaender 'Johnny wenn du Geburtstag
hast', το οποίο ακούμε στην παράσταση, απετέλε-
σε, για παράδειγμα, την αφορμή για την κεντρική
φιντούρα του μαύρου μουσικού της τζαζ στην όπερα
του αυστριοεβραϊκής καταγωγής συνθέτη Ernst
Krenek 'Johnny spielt auf', η οποία είναι η πρώτη
όπερα στην ιστορία της μουσικής με στοιχεία τζαζ.
Είχε αρχίσει πάντως να εκφραίνεται σκεπτικισμός
και διατακτικότητα απέναντι σε αυτού του είδους
την «αμερικανοληψία», ήδη από το 1929. Πράγμα
που αντικατοπτρίζεται και διατυπώνεται στις όπε-
ρες των Brecht – Weill: «Άνοδος και πτώση της
πόλης Mahagonny» (1929), όπου ασκείται καθολική
κριτική στην παντοδυναμία του δολαρίου, στην αμε-
ρικανική νυκτερινή ζωή (π.χ. υπόκοσμος «whisky
bar»), στην αναζήτηση του εύκολου πλουτισμού
(χρυσοθήρες, πόρνες) κ.λπ.

Η άνοδος του Εθνικοσοσιαλισμού στη Γερμανία στις
αρχές της δεκαετίας του 1930 συμπίπτει με την οι-
κονομική κρίση, που είχε ήδη αρχίσει να επηρεάζει
και την καλλιτεχνική ζωή. Τα μουσικά ιδιώματα που
αναφέρουμε μπήκαν στο στόχαστρο του Ναζισμού:
οι γερμανόφωνοι συνθέτες των τραγουδιών του κα-
μπαρέ, της έντεχνης αστικής ελαφράς μουσικής,
της τζαζ, αλλά και της σοβαρής μουσικής, που δέ-
χθηκε επιρροές από τα ιδιώματα αυτά ήταν στη συ-
ντριπτική τους πλειοψηφία εβραϊκής καταγωγής.
Ανάμεσα σ' αυτούς ο Kurt Weill, ο Friedrich
Hollaender –τραγούδια των οποίων ακούμε στην
παράσταση–, αλλά και άλλοι συνθέτες, όπως οι
Wilhelm Grosz, Karel Rathaus, Eugen d'Albert, Ernst
Krenek, αναγκάστηκαν έμμεσα ή άμεσα να εγκατα-
λείψουν τη Γερμανία, όπως και άλλοι καλλιτέχνες,
συγγραφείς, ηθοποιοί, κριτικοί και εκδότες.

Εύλογα, λοιπόν, ήταν από τα πρώτα χρόνια της
άνοδου του Ναζισμού «υπ' ατμόν» και όλοι σχεδόν
μετανάστευσαν στην Αμερική μέσα στην επόμενη
δύσκολη και κρίσιμη περίοδο που οδήγησε στον Β'
Παγκόσμιο Πόλεμο.

Βαλκάνια

Στην ύπαιθρο των βαλκανικών χωρών κυριαρχεί ένα πολύμορφο, πολυειδές και πολυεθνικό μουσικό φολκλόρ, ισχυρό και ανθεκτικό στις πιέσεις για εξευρωπαϊσμό, που ασκούνται από τα μεγάλα αστικά κέντρα, το Βελιγράδι, τη Σόφια, το Βουκουρέστι αλλά και την Κωνσταντινούπολη, ύστερα από τις μεταρρυθμίσεις του Μουσταφά Κεμάλ. Στις βαλκανικές πρωτεύουσες η Γαλλία, περισσότερο, και η Γερμανία, λιγότερο, συμπορεύονται και συμμετέχουν στην προσπάθεια διαμόρφωσης ενός είδους αστικής μουσικής κουλτούρας. Ωστόσο, όπως και στην Ελλάδα, η «ανωτερότητα» της ευρωπαϊκής μουσικής δεν κατάφερε να πετύχει και τόσο ικανοποιητικά αποτελέσματα στις παρυφές και έξω από τα όρια των μεγάλων αστικών κέντρων κατά τη διάρκεια, τουλάχιστον, του πρώτου μισού του 20ού αιώνα.

ΓΙΩΡΓΟΣ Ε. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Το Κλεινόν Άστν Τραγουδά

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ε. ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Η αναγέννηση του 20ού αιώνα βρήκε το νεαρό, ακόμη ελληνικό κράτος μικρότερο σε έκταση από τη σημερινή, και κυρίως την κοινωνία της η καλύτερα τις κοινωνίες του, προσανατολισμένη προς αρχές και όρους ζωής αρκετά διαφορετικές ακόμη, από εκείνες των δυτικών γειτόνων της. Στα τέλη του 19ου αιώνα έχουν ήδη διακριθεί διάπλα στο δημοτικό, τρία ακόμη είδη τραγουδιού που διεκδικούν δικαιώματα έκφρασης του πνεύματος της κοινωνίας της εποχής και γενικότερα της ελληνικής φύσης. Πρώτο είδος αποτελεί ο εidos αστικού λαϊκού τραγουδιού, αγνώστων συνθέσεων που αντλεί από την παράδοση, μεταλλάσσοντας ποικιλοτρόπως μορφές και θέματα. Δεύτερο, το είδος εκείνο που δημιουργήθηκε από επώνυμους και ανώνυμους δημιουργούς και το οποίο στηρίχθηκε περισσότερο στη δυτική μουσική και την επτανησιακή καντάδα και περιλάμβανε ένα μεγάλο μέρος της λεγόμενης «αθηναϊκής καλλιέργειας». Στο τρίτο είδος συμπεριλαμβάνονται τα τραγουδιά των λογίων μουσικών – μεμονωμένα συνθέσεων ή μέρη από διάφορα έργα, όπως τραγουδιά από μελοδράματα – που συχνά η κοινή χρήση τα καθόριζε ως «δημοτικά», όπως για παράδειγμα το τραγουδί «Ο γέρο Δήμος» από το μελοδrama «Θάρακος Μπότσαρης» του Παύλου Νάκου.

Κατά τη διάρκεια της πρώτης και της δεύτερης δεκαετίας του αιώνα στην πρωτεύουσα κυριαρχούν

τα τραγουδιά του ελαφρού μουσικού θεάτρου. Η επιθεώρηση, περισσότερο, και η οπερέτα, λιγότερο, αποτελούν το μεγάλο μουσικό φροντιστήριο του αστικού κοινού.

Η δημιουργία ελληνικής οπερέτας συμπίπτει με τις πρώτες εκδηλώσεις της Εθνικής Μουσικής Σχολής στον συμφωνικό τομέα, το τραγουδί και το μουσικό δράμα. Μπορεί να πει κανείς ότι, κατά κάποιο τρόπο, η οπερέτα αντικατέστησε το κωμειδύλλιο. Ειδικά η Βιεννέζικη, με το εύθυμο, και κοσμοπολίτικο ύφος της, άρεσε ιδιαίτερα στην αστική τάξη της εποχής, η οποία δεν εκτιμούσε πια το στενά ηθογραφικό περιεχόμενο του παλαιού κωμειδύλλιου. Το ελληνικό κοινό γνώριζε βέβαια την οπερέτα από το 1871, όταν για πρώτη φορά ήρθε στην Αθήνα οπερετικός θίασος. Αλλά η πρώτη προσπάθεια από Έλληνες ηθοποιούς έγινε τον Σεπτέμβριο του 1908, όταν ο θιασάρχης Α. Νίκας επιχείρησε να εντάξει την οπερέτα στα πλαίσια των επιχειρηματικών προσπαθειών του. Ύστερα από λίγες εντατικές δοκιμές, ανέβασε την οπερέτα του Herve «Μαριζέλ Νιτούς», με πρωταγωνίστρια την Ροζαλία Νίκα και μαέστρο τον Θεόφραστο Σακελλαριδίδη (1883-1950), ο οποίος θεωρείται και ο δημιουργός της ελληνικής οπερέτας.

Το σημαντικότερο όμως και καθοριστικό για την εξέλιξη του ελληνικού τραγουδιού θεατρικό είδος είναι η επιθεώρηση, η λαμπρή ιστορία της οποίας αρχίζει τυπικά με το ιστορικό έργο του Μίκηου Λά-

μπρου «Λίγο απ' όλα», που ανέβηκε το 1894, και ουσιαστικά το 1905 με το «Εδώ κι εκεί» των Πολύβιου Δημητρακόπουλου και Γεωργίου Τσοκόπουλου, που καθιερώνει την τακτική ετήσια επιθεώρηση ως το σημαντικότερο μουσικό γεγονός που κυριαρχεί στις προτιμήσεις του μεγάλου κοινού. Η μουσική και τα τραγούδια της ήταν κατά κανόνα αντιγραφές και διασκευές γνωστών ευρωπαϊκών «επιτυχιών» και όχι πρωτότυπες συνθέσεις, επειδή το κοινό θεωρούσε και τη μουσική, μαζί με τα άλλα ευρωπαϊκά προϊόντα, «ανωτέρας ποιότητας». Στη δομή της επιθεωρησιακής παράστασης η πρωτότυπη μουσική έχει τη θέση, τη λειτουργία και την αξία της. Όλες σχεδόν οι παλαιές επιθεωρήσεις δεν παρέλειπαν να λανσάρουν ένα καινούργιο

τραγούδι, μια ρομάντζα ή κάτι σχετικό. Αλλά το επιθεωρησιακό νόυμερο υπολογίζει, και στηρίζεται πολύ, στη μουσική, που είναι σε θέση να προκαλεί συνειρμούς και αναγωγές στους θεατές. Σε αυτό ανταποκρίνεται περισσότερο η μουσική που είναι γνωστή, τα τραγούδια που έχουν ήδη δημιουργήσει συναισθηματικούς δεσμούς με το κοινό, διότι αποτελούν σαφή και ισχυρά σημεία αναφοράς, και έτσι οι όποιες παραφράσεις, παραωδίες ή μετατροπές τους οδηγούν ασφαλέστερα εκεί που ο συγγραφέας και ο ηθοποιός επιδιώκουν. Δεν θα πρέπει λοιπόν να αποδώσουμε το γεγονός των μουσικών αντιγραφών και των δανείων τόσο σε ευκολία ή έλλειψη έμπνευσης, όσο σε μια συγκεκριμένη στάση, μια συνειδητή τακτική.

Εκείνο που θα πρέπει κατά κάποιο τρόπο να αναγνωριστεί στην επιθεώρηση είναι το γεγονός ότι υπήρξε ο μόνος εκπρόσωπος της ξένης μουσικής, που τουλάχιστον επιχείρησε – στο πλαίσιο βέβαια των αναγκών και των δυνατοτήτων της – να μετα-

τρέψει και να προσαρμόσει τα ξένα πρότυπα της. Όπως έγινε και με την επτανησιακή καντάδα, που από καθαρά ιταλικό τραγούδι, όταν μεταφρυτεύτηκε στο αθηναϊκό άστυ, μετατράπηκε με την αφομοίωση στοιχείων της δημοτικής μουσικής σε ένα νέο είδος λαϊκού τραγουδιού, έτσι και η μουσική της επιθεώρησης, ακολουθώντας και παρακολουθώντας την κοινωνία, πέρασε σχετικά γρήγορα (με το τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου) από τις αυτούσιες αντιγραφές σε μια περίοδο που η πρωτότυπη σύνθεση αρχίζει σιγά σιγά να γίνεται πλεονέκτημα. Τα πρότυπα παραμένουν ξένα, τα νέα τραγούδια όμως δημιουργούνται από μια γενιά μουσικών, που θα λάμψει από τα μέσα της δεκαετίας του '20: Γρη-

γόρης Κωνσταντινίδης, Άγγελος Μαρτίνο, Γιώργος Βιτάλης, Γιάννης Κυπαρίσσης, Μίμης Κατριβάνος, Κλέων Τριανταφύλλου (Αττίκ), Χρήστος Χαιρόπουλος, Κώστας Γιαννίδης. Επί πλέον, μια νέα τεχνολογική εξέλιξη έρχεται να αναθεωρήσει εκ βάθρων τους μέχρι τότε όρους διάδοσης των τραγουδιών: Ο φωνογραφικός δίσκος. Η θεατρική παράσταση χάνει το προνόμιο που είχε στον

τομέα αυτόν. Από το 1925 περίπου μέχρι και τις παραμονές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου η επιθεώρηση διατηρεί σε γενικές γραμμές τη δύναμή της στην παραγωγή νέων τραγουδιών, αλλά το κοινό δεν έχει πια τόσο ανάγκη να πηγαίνει και να ξαναπηγαίνει στο θέατρο, για να ακούει τα τραγούδια της προτίμησής του. Ο δίσκος ανταποκρίνεται καλύτερα σε αυτό, με διάφορες περισσότερο κιόλας φροντισμένες εκτελέσεις από ηθοποιούς και τραγουδιστές. Σε λίγο μάλιστα τα ελαφρά τραγούδια της δισκογραφίας θα «χειραφετηθούν» και δεν θα έχουν πια ανάγκη τη θεατρική σκηνή, προκειμένου να σταδιοδρομήσουν.

Ο Βασιλιάς των Τραίνων, Το Τραίνο των Βασιλέων

Του ΚΛΙΒ ΛΑΜΙΝΓΚ

ΕΤΣΙ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΟΝΟΜΑΣΤΕΙ ΜΟΝΟ ΤΟ Οριάν Εξπρές, το ονειρικό τραίνο, που απάνη η ξάληνη και φίνα επένδυση προστάτευσε τον ύπνο των εκλεκτών αυτού του κόσμου. Αυτοκράτορες στο απόγειο της δόξας τους, εξόριστοι πρίγκιπες, άγγλοι πριγκίπτες και βούλγαροι κατάσκοποι, κοσμικοί των παρισινών και βερολινέζικων παλατιών, κυρίες των παλατιών της Μεσογείου, στρατηγού χωρίς στρατό που διαπαιδαγωγούν για τις βαλκανικές μειονότητες, αδιάτακτοι τυχοδιώκτες που πηγαίνουν να αγοράσουν κανόνια από αυστριακούς αρχιδούκες και να τα πουλήσουν σε επαναστασιατικούς αρμένιους χωρικούς, άξεστοι αμερικανοί εκατομμυριούχοι, ρώσοι μεγάλοι δούκες, θαυμαστές της γαλλικής φινέτσας, όλοι υπήρξαν επιβάτες αυτού του τραίνου, το οποίο στην πραγματικότητα δεν ήταν εξπρές και δεν πήγαινε ακριβώς στη Ανατολή [...]

Όσο ν' αναρωτιέται κανείς, αν στ' αλήθεια υπήρξε αυτό το τραίνο έξω από τη φαντασία των ποιητών και των διαφημιστικών εταιρειών. Ωστόσο, στις 4 Οκτωβρίου 1912, σε μια από τις αποβάθρες του σταθμού «Ντέ Λ' Εστ» που ακόμα ονομαζόταν σταθμός «Ντέ Στρασμπούρ», ένα τραίνο είναι έτοιμο ν' αναχωρήσει για τη «Stamboul» – ταλαιόχρονος έτσι αναφέρει στις σημειώσεις του τον προορισμό ο συγγραφέας Στανλν Αρτού, που είναι ένας από τους προσκεκλημένους του πολυτελούς τραίνου. Εκεί με τον συγκεκριμένο συγγραφέα ταξιδεύουν γάλλοι υπουργοί, βέλγοι και αυστριακοί διπλωμάτες, αλλά και επίλεκτοι και φημισμένοι δημοσιογράφοι. Η Εταιρεία κάνει τα πάντα για να δοθεί η μέγιστη λάμψη και δημοσιότητα στο γεγονός [...]

Η Μπελ-επόκ του Οριάν Εξπρές ή Παρίσι-Κωνσταντινούπολη σε 67 ώρες και 46 λεπτά

Η ΕΠΙΣΤΗ ΕΠΙΣΤΗ ΤΟΥ ΟΡΙΑΝ ΕΞΠΡΕΣ υπήρξε αναμφισβήτητη η περίοδος πριν το 1914. Τότες κόσμος ακόμη σταθερός, όπου οι πλούσιοι χορεύουν βαλς κάτω από τις ανταύξεις των κρυστάλλων, δίχως να υποψιάζονται, ούτε στιγμή, πως όλα θα μπορούσαν να σταματήσουν και να πάψει η μουσική. Αυτός ο κόσμος του μεταξίου και των αρωματικών, του γκολφ και των καζίνο, των πύργων και των κυνηγιών, των βιβλιοθηκών από ακαζού και των αυτοκινήτων, αγνοεί ότι υπάρχουν και τα τραίνα των προαστείων, που ξεκινούν χαράματα από βρώμικους και ημιφωτισμένους σταθμούς, μεταφέροντας στους σκληρούς ξύλινους πάγκους τους εκατομμύρια εργάτες, οι οποίοι εξοστραχίζονται και πηγαίνουν στη δουλειά. Ο πυροβολισμός του Σαράγιεβο θα τους ρίξει στα χαρακώματα με τα ίδια εκείνα τραίνα, που όμως θα έχουν αλλάξει τα κεντρικά τους δρομολόγια. Αυτοί οι εργάτες θα γνωρίσουν κι άλλους εργάτες, αϊτες και χωρικούς και δασκάλους, και θα έχουν όλο τον καιρό –στη διάρκεια τεσσάρων σπληνικών ετών– να γεμίσουν το κεφάλι τους με «κακές» ιδέες και να επιστρέψουν από τον πόλεμο επικίνδυνα αλλαγμένοι, οραματιστές μιας νέας κοινωνίας, ενός καινούριου κόσμου.

Αλλά τι σημασία έχει; Αυτό το ζοφερό μέλλον είναι ακόμη μερικά χρόνια μακριά, και καμιά ανάμεσα στους επιβάτες του Οριάν Εξπρές των αρχών του αιώνα δεν υπο-

φιάζεται ότι το όνειρο τελειώνει, αφού μπορούσε κανείς ν' αφήσει το σταθμό «Ντε λ' Έστ» στις 6 και 25 το απόγευμα (δεν είχε ακόμα εφευρεθεί το λιγότερο ποιητικό, αλλά περισσότερο αποτελεσματικό 18 και 25) με προορισμό την Κωνσταντινούπολη, έχοντας φτάσει μ' ένα από τα πρώτα αυτοκίνητα ταξί της πρωτεύουσας στο σταθμό, που κατακλύζεται από ένα στρατό αχθοφόρων, πρόθυμων και εξυπηρετικών. [...]

Λίγο μετά την αναχώρηση, μπορεί κανείς να δειπνήσει. Το να φτάσεις στο ρεστωράν δεν είναι δύσκολο. Το τρένο δεν έχει πάνω από τρία-τέσσερα βαγόνια, εκτός από τις σκευοφόρους· οι διάδρομοι είναι φαρδείς και επιτρέπουν τις φιλόφρονες διασταυρώσεις, που ακολουθούνται από άνετες κινήσεις, συνοδευόμενες από «συγγνώμη» σε όλες τις γλώσσες, καθώς είναι δεδομένη η διεθνής και κοσμοπολίτικη ατμόσφαιρα.

Το πρωί ξυπνάς στη Γερμανία και γεύεσαι το πρωινό, με τα γαλλικά κρουασάν και τη βελγική σοκολάτα, ρίχνοντας μια ματιά στα σκιερά και μυστηριώδη τευτονικά δάση. Το πρόγευμα είναι μια μεγάλης διάρκειας ιεροτελεστία. Ακόμα και οι Γάλλοι -φημισμένοι καλοφαγάδες- εντυπωσιάζονται από την ποιότητα του μενού και σχεδόν ξεχνούν ότι διασχίζουν εχθρικό τοπίο. [...]

Ο κόσμος του τρένου είναι ένας κόσμος επιτυχημένων επιχειρηματιών, υπεροπτικών διπλωματών, χάρις τόσο στην προσωπική τους περιουσία, όσο και στα κρατικά μυστικά που κουβαλούν στο χαρτοφυλάκά τους - άνθρωποι που βιάζονται να φτάσουν στον προορισμό τους· γι' αυτούς η πολυτέλεια του τρένου είναι μόνο για να περάσει ο χρόνος ευχάριστα. [...] Κι αυτός ο κόσμος διαπλέκεται με πρίγκιπες και βασιλείς· παρατηρεί κανείς περισσότερο τις λίγες επιβάτιδες του τρένου - εξ ου και ο μύθος που δημιουργήθηκε γι' αυτές - οι οποίες αναγκαστικά καθίστανται ωραίες, μυστηριώδεις, κατάσκοποι, τυχοδιώκτριες, σχεδόν Μάτα Χάρι. [...]

Το Οριάν φτάνει στη Βιέννη το βράδυ στις 8 και 13 ακριβώς. Ανάμεσα στους νέους επιβάτες βρίσκονται οι Βρετανοί, που έχουν έρθει με το εξπρές Οστάνδη-Βιέννη και με το κατευθείαν βαγόνι Καλαί-Βιέννη. [...]

Προχωρημένη νύχτα, το τρένο σταματά στη Βουδαπέστη, στις 2 και 10 τα χαράματα. Η αυστρουγγρική ειρήνη βασιλεύει στην Ευρώπη και κάνει την πόλη μια ήρεμη επαρχία, που δεν την αγγίζουν οι αντίπαλες επιρροές Αυστριακών και Ρώσων στα Βαλκάνια ή οι αντιδράσεις των σλαβικών και γερμανικών μειονοτήτων, που αρχίζουν να τραντάζουν την τεράστια αυτοκρατορία.

Στις 9 και 09 στο Βελιγράδι, πρωτεύουσα του σερβικού βασιλείου. Η άφιξη είναι ακριβής, εφόσον η διάβαση των συνόρων είναι σύντομη. Όμως οι οπλισμένοι στρατιώτες υπογραμμίζουν την αυξανόμενη ένταση μεταξύ Βελιγραδίου και Βιέννης. Το τρένο μένει για ώρα στην αποβάθρα, κι ενώ οι σέρβοι τελωνειακοί εξετάζουν καχύποτα τα διαβατήρια των επιβατών, τα οποία επιδεικνύουν οι υπεύθυνοι των βαγόνων, οι στρατιώτες επιτηρούν το τρένο. [...]

Ακολουθεί η διάβαση της Σερβίας στη διάρκεια της μέρας και η είσοδος στη Βουλγαρία, χώρα ιδιαίτερος παραγμένη πολιτικά. Οι ταξιδιώτες αναρωτιούνται αν βρίσκονται πράγματι στην Ανατολική Ρωμυλία ή αν ο πρίγκηπας του Σαξοβούργου, που ονειρεύεται να γίνει τσάρος των Βουλγάρων, έχει ήδη δημιουργήσει το βασιλείο του συγκολλώντας ό,τι είχε διαμελιστεί με τη συνθήκη του Βερολίνου ή του Αγίου Στεφάνου.

Το βραδυνό σερβίρεται μετά την αναχώρηση από τη Σόφια, στις 9 και 03, και το τρένο κυλά ήρεμα στις βουλγαρικές γραμμές, τις χαμένες - το χειμώνα - μέσα στις βαλκανικές χιονοθύελλες. Καμιά φορά, το χιόνι ακινητοποιεί το συρμό και το προσωπικό με τους μηχανοδηγούς αναζητούν βοήθεια σε γειτονικά χωριά, που οι κάτοικοί τους έκπληκτοι, καβάλα σ' έναν γάιδαρο, έρχονται να θαυμάσουν το ωραιότερο τρένο του κόσμου. Το βλέπουν να έχει σταματήσει δίπλα σ' ένα χοιροστάσιο, απ' όπου ακούγονται οι φωνές των ζώων. Φωνές που διαπερνούν την ήρεμη χιονισμένη νύχτα, μπαί-

...απ' τα παράθυρα και τις βαρειές κουρτίνες διακόπτοντας τον ύπνο της κόρης που κοιμάται της Κόζιμα Βάγκνερ, κόρης και συζύγου μουσικών, που άλλους ήχους συνήθως ν' ακούει.

Μεσάνυχτα, μέσα στη νύχτα - το Οριάν προτιμούσε τα σκοτεινά, μυστηριώδη συνοριακά φιλικά- το πέρασμα στην Οθωμανική αυτοκρατορία, της οποίας ο Σουλτάνος Αμπδούλ Χαμίτ Β' επιδιώκει σε σφαγές ενοχλητικών μειονοτήτων και συγχρόνως προσπαθεί να συγκρατήσει την ανανεωτική επανάσταση των νεοτούρκων. Οι καχύποπτοι τελωνειακοί, οι στρατιώτες και οι συνοριακοί χωροφύλακες σχηματίζουν μια νυκτερινή ομάδα υποδοχής, που μόνο με την ικανότητα του προσωπικού αντιμετώπιζονται.

Είναι δύσκολο να καταλάβει ο τούρκος τελωνειακός ότι δεν πρέπει να αναστατώνει το κεντρικό ενός βρετανού αριστοκράτη, τουλάχιστον όχι μέσα στα μαύρα μεσάνυχτα.

Παράλληλα, η Κωνσταντινούπολη στις 4 και 00 τα ξημερώματα, σύμφωνα με το δρομολόγιο. Τα δύο μηδενικά που υποδηλώνουν τα λεπτά, δίνουν μια ακρίβεια χαριτωμένη και ρομαντική.

Η τελωνειακή νύχτα της διαδρομής είναι και η πιο δύσκολη. Εκτροχιασμοί πάνω σε μόνες γραμμές, επιθέσεις ληστών που απαιτούν λύτρα, χιονοστιβάδες... [...]

Οι ταξιδιώτες, μετά την άφιξη του τριάνου μεταφέρονται στο ξενοδοχείο Πέραν Παλλίας, που η Εταιρεία η ίδια κατασκεύασε. Η περιπέτεια των 3.186 χιλ. τελειώνει. Κράται σιγά σιγά τρεις μέρες. Οι ταξιδιώτες αφήνουν με κάποια λύπη την πολυτέλεια του αεροπλάνου διαμερισμάτων και δίνουν φιλοδώρημα στο προσωπικό, που αμέσως σηκώνει τις θερμάτινες βαλίτσες. Κοιτάζουν το Βόσπορο κατευθύνοντας το βλέμμα τους στην Ασία.

(Αποσπάσματα)

Απόδοση για το ΔΕΝΤΡΟ ΦΛΩΡΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ
Τεύχος 73-74, Χριστούγεννα 1992

COMP^{IE} INTERNATIONALE DES WAGONS-LIT & DES GRANDS EXPRESS EUROPEENS

TRAIN DE LUXE

SIMPLON-EXPRESS

ΕΝΑ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΟ ΤΡΕΝΟ

LONDRES
CALAIS
PARIS-NORD
PARIS-PLM
MILAN
VENISE

Δάνεισέ μου το φοβερό σου θόρυβο, τη θεόρατη γλυκειά μορφή σου, το νυχτερινό σου γλύστρημα μέσα στη φωτισμένη Ευρώπη. Ω! τρένο της πολυτέλειας! Η αγωνιώδης μουσική θορυβεί κατά μήκος των διαδρόμων σου με το χρυσαφί δέρμα, ενώ πίσω από τις λακαριστές πόρτες με τις βαρειές χάλκινες κλειδαριές, κοιμούνται εκατομμυριούχοι.

RETOUR
LONDRES
CALAIS
PARIS-PLM
PARIS-NORD
MILAN
VENISE

LONDRES - MILAN en 20 heures

Valery Larbaud

DEPART tous les LUNDI, MERCREDI, SAMEDI A L'ALLER

DEPART tous les MARDI, JEUDI, DIMANCHE AU RETOUR

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ

Συνέχισε τις μουσικές σπουδές της στο Ωδείο Βελίνης Ελιάδος, απ' όπου πήρε το πτυχίο Βελικό το 1996 με βαθμό «Άριστα Παμφερή» (τάξη Γ. Γαβριηλίου). Το 2000 πήρε το δίπλωμα Βελικό από την Ακαδημία Pancho «Βαλέρια» στη Σόφια. Συνέχισε τις σπουδές της Master of Music in Performance στο Βασιλικό Βόρειο Κολέγιο Μουσικής (RNCM), απ' όπου αποφοίτησε το 2001. Είναι απόφοιτος του τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και υπαρκτός δάσκαλος του τμήματος μουσικών σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου.

Την τελευταία επανειλημμένα στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΑΝΤΩΝΙΑΣ

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1978 και πήρε τα πρώτα μαθήματα μουσικής σε ηλικία έξι ετών. Σπούδασε κλασικό πιάνο στην πόλη της Αθήνας Παρθενιάδη στο Ωδείο «Φ. Νάκας» και έλαβε το Δίπλωμα Πύξινος το 2001 με βαθμό «Άριστα Παμφερή». Πρώτο βραβείο και Αριστεία Εξαίρετης Επίδοσης. Το 2002 εισήχθη στο Conservatorium Den Haag Ολλανδίας και σπούδασε πιάνο δίπλα στον Geoffrey Douglas Madge. Έχει πραγματοποιήσει ατομικά ρεσιτάλ στην Αθήνα («Νέοι για τους Νέους») και το Παρίσι και έχει πάρει μέρος σε συλλογικές σύγχρονες μουσικές της εταιρείας «Néa Musica». Το 2003 επελέγη να εκπαιδεύσει στο Conservatorium Den Haag για μια σειρά από μαθήματα στην Αθήνα και άλλες πόλεις καθώς και ως μέλος σε master classes με τους Dmitri Bashkírov και Jean - Claude Penzler. Είναι επίσης αριστούχος του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου εκτελεί διδακτορική διατριβή για τον Νικό Γαλιάνο. Παράλληλα με τα παραπάνω μαθήματα σπουδάζει Ανάτερα Θεωρητικά μαθήματα (ιστορία, φιλολογία) στο Ωδείο «Néa Musica» με τον Παναγιώτη Αδάμ. Σπούδασε πιάνο και θεωρητικά στο Ωδείο «Φ. Νάκας» και στο St. Lawrence College.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΦΩΚΑΣ

Χορογράφος, χορευτής, χοροδιδάσκαλος, γεννήθηκε στο Μεσολόγγι το 1963. Κάνει τα πρώτα του βήματα στην τέχνη της Τελετουργίας το 1985 στη Σχολή της Κικής Μανιάτη. Το 1988 τελειώνει την Κρατική Σχολή Ορχηστρικής Τέχνης, όπου διδάχτηκε μπαλέτο, σύγχρονο χορό, ρυθμική ιστορία της τέχνης, ιστορία της μουσικής, ιστορία της λογοτεχνίας, ανατομία, αρμονία, μουσική κ.ά. από σπουδαίους δασκάλους: τη Ντ. Τσάτσου, τη Ζ. Νικολοΐδη, τον Γ. Μέτση, την Βολεονα, τον Μίχαλ, τον Α. Ερρενίδη, τη Σ. Σπυράτου κ.ά. Παράλληλα σπουδάζει υποκριτική στο «Λαϊκό Πειραματικό Θέατρο» του Λεωνίδα Τριβιζά.

Συνεχίζει τις σπουδές του στο Λονδίνο, στην Imperial Society of Teachers of Dancing και στη Royal Academy of Dance. Το 1990 παρακολουθεί στο Λονδίνο σεμινάρια μπαλέτου, μοντέρνου χορού και jazz σε τρεις σχολές: The Place, The Laban Centre for Movement and Dance και στο London Theatre College.

Η χορευτική σταδιοδρομία του αρχίζει την εποχή των σπουδών του στην Κρατική Σχολή Ορχηστρικής Τέχνης. Ως σπουδαστής θα πάρει μέρος στα χορικά παραστάσεων αρχαίας τραγωδίας που χορογραφεί η Ζ. Νικολοΐδη, όπως στον *Αγαμέμνονα*, την *Ορέστεια* κ.ά. Κατά τη διετία 1986-87 συμμετέχει σε παραστάσεις της «Ομάδας Σύγχρονου Χορού» του Χ. Μανταφούνη, «Αίρεση» του Γ. Μπαγουρδή, κ.ά. Το 1987 παίρνει μέρος στα χορικά των *Ορνίθων* του Αριστοφάνη, με το «Θέατρο Τέχνης», στο Θέατρο των Φιλιππων, στους Δελφούς και στο Ωδείο Ηρώδου Αττικού. Ως χορευτής εμφανίζεται και σε διάφορες μουσικές σκηνές, όπως στη «Μέδουσα» με τον Γ. Μαρίνο και στο «Show Center» με την Τ. Τσανακλίδου.

Η σταδιοδρομία του στη χορογραφία ξεκινά το 1991. Συνεργάζεται για πρώτη φορά ως χορογράφος στην επιθεώρηση *Αρτζ Μπούρτζι και Ελλάς* (1991, Θέατρο Παρκ). Χορογράφησε τις επιθεωρήσεις *Φιέστα κι Άστα* (1992, Θέατρο Παρκ) και *Πόθεν Λίγος* (1992, Θέατρο Παρκ), το

Ταμ-Ταμ και Τανγκό (1993, Θέατρο Βρετανία), το έργο της Δ. Παπαδοπούλου *Δεν τρέχει τίποτα* (1993, Θέατρο Αθηνά), την παιδική επιθεώρηση της Ελ. Γερασιμίδου *Δώσε μου να κάνω μια* (1994, περιοδεία), το κλασικό έργο Άννα Καρένινα (1995, Θέατρο Ακροπόλ), την επιθεώρηση της Σ. Φιλιππίδου *Κου-Κου...Τσα* (1996, ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Βόλου), τη *Θεοδώρα* (1996-1998, Θέατρο Ακροπόλ), το μιούζικαλ *Blood Brothers* του W. Russell (1997, Θέατρο Μπρόντγουοι), τη *Μαντάμ Σουσου* του Δ. Ψαθά (1998, Θέατρο Βρετανία), το *Αλλομόνο σταυς Νέους* (1999, Θέατρο Παρκ), το μιούζικαλ *Οι φοιτητές* του Γρ. Ξενοπούλου (2000, Εθνικό Θέατρο - Κοτοπούλη), το *Μαγειρεύοντας με τον Έλβις* του Lee Hall (2000, Θέατρο Διάνα), το διασκευασμένο έργο του Ευ. Λαβίση *Δυόμιση Φόνος κι ένα Μπουλντόγκ* (2000-2002, Θέατρο Πειραιώς 131)

Το καλοκαίρι του 2001 καλείται από το Εθνικό Θέατρο να χορογραφήσει τις *Νεφέλες* του Αριστοφάνη (Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου και περιοδεία). Επίσης, το μιούζικαλ *Μιζερέρε* του Π. Πασχιδη (Εθνικό Θέατρο - Κοτοπούλη), το μιούζικαλ *Οι άνδρες προτιμούν τις ξανθιές* (Θέατρο Αθήναιον, 2002). Την ίδια χρονιά χορογραφεί την μουσική παράσταση *Παραμύθι χωρίς όνομα* του Ι. Καμπανέλλη με το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Λάρισας, το έργο της Ε. Ράντου *Μην τρέχεις μαμά* (Θέατρο Διάνα). Το 2003 θα συνεργαστεί με την Θεατρική Διαδρομή στις *Θεομορφιάζουσες* του Αριστοφάνη (Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου και περιοδεία) και με το Εθνικό Θέατρο στο έργο *Ποια Ελένη* (Σκηνή Κοτοπούλη).

Έχει εργαστεί ως χορογράφος και σκηνοθέτης σε μουσικές σκηνές, όπως το «Χάος» με την Α. Βίση και το Σ. Ρουβά (1995). Την ίδια χρονιά αναλαμβάνει την κινηματογραφία της μουσικής παράστασης της Α. Πρωτοφάνη στο «Κιάζι». Το 1996 και 1997 χορογραφεί και σκηνοθετεί τα προγράμματα των μουσικών κέντρων «RIBA'S», «Κιάζι» και «Λορέρια», όπου εμφανίζονταν η Α. Βίση με τον Ν. Καρβέλα. Το 1997 υπογράφει τη χορογραφία της περιοδείας της Α. Βίση στο

εξωτερικό (Αυστραλία, Αμερική, Αγγλία, Γερμανία, Νότια Αφρική και Κύπρος).

Από το 1993 ασχολείται ουστηματικά με την τηλεόραση, χορογραφώντας πολλά shows, εορταστικά σήριαλ κ.ά. Στον κινηματογράφο εργάστηκε ως χορογράφος στις ταινίες *Το κλάμα βγήκε απ' τον Παράδεισο* και *Βαρβήρα να σκοτώνω τους αγαπητικούς σου* (2002).

Έχει συνεργαστεί με αρκετούς από τους σημαντικότερους σκηνοθέτες: Β. Θεοδωρόπουλο, Γ. Ιορβανίδη, Γ. Κιμούλη, Β. Νικολαΐδη, Ν. Παναγιωτόπουλο, Θ. Παπαθανασίου, Μ. Ρέππα, Κ. Τσιάνο, καθώς επίσης και με άλλους σημαντικούς συντελεστές.

Επίσης, ο χορογράφος θα συμπράξει με την ομάδα σύγχρονου χορού Dance-mania, η οποία εμφανίζεται για πρώτη φορά στο Θέατρο Καλλιγείου Αθηνών με το έργο *Ο κύκλος της Πεταλούδας* σε σκηνοθεσία και χορογραφία του.

Το 1996 ανοίγει τη Σχολή χορού Φωκά Ευαγγελινού, η οποία είναι αναγνωρισμένη από το κράτος και μέλος των ακαδημιών: Imperial Society of Teachers of Dancing, Royal Academy of Dancing, Spanish Dance Society και United Kingdom Alliance.

Από το 2000 διδάσκει μοντέρνο χορό στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου. Την ίδια χρονιά συμμετέχει στην Θερινή Ακαδημία Θεάτρου στο Μονοβέντρι της Ηπείρου, στο εργαστήρι του Kunstleshaus Μουσίουπη της Φρανκφούρτης υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση της Ε. Βαροπούλου με θέμα «Αρχαίος Χορός και Πολυφωνική Έκφραση, δουλεύοντας Λαογραφικές Παραδόσεις». Επίσης παίρνει μέρος στο Εργαστήρι του Εθνικού Θεάτρου με θέμα «Η Ταυτότητα του Χορού μέλος και όρχησος: ο ρόλος του ατόμου ως μέλος του αρχαίου χορού», που διηύθυνε η Λυδία Κονιόρδου.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΑΡΟΥΝΗΣ

Γεννήθηκε στα Πάκια Λακωνίας το 1977. Είναι απόφοιτος της Θεολογικής Σχολής Αθηνών και υποψήφιος Διδάκτωρ Βυζαντινής Μουσικολογίας. Σπούδασε Βυζαντινή Μουσική με δάσκαλο το Λ. Κοζιηνόπουλο, και Θεωρητικά της Ευρωπαϊ-

κής Μουσικής στο Ωδείο Αθηνών με υποτροφία. Στο ίδιο Ωδείο παρακολούθησε μαθήματα κλασσικού τραγουδιού με καθηγήτρια τη Μ. Νικάκη.

Από το 1998 ανέπτυξε καλλιτεχνική δραστηριότητα ως τραγουδιστής, συμμετέχοντας στην παράσταση του Εθνικού Θεάτρου *Βάτραχοι* του Αριστοφάνη, σε σκηνοθεσία Κ. Τσιάνου, ως κορυφαίος του χορού.

Το 1999 έλαβε μέρος στην παράσταση του Εθνικού Θεάτρου *Βίρα τις άγκυρες*, σε σκηνοθεσία Στ. Φασουλή, ερμηνεύοντας το *Τραγούδι της ξενιτιάς*, του Μ. Θεοδωράκη.

Την ίδια χρονιά συνεργάστηκε με την «Ορχήστρα των χρωμάτων» του Μάνου Χατζιδάκη, ερμηνεύοντας Μικρασιάτικα τραγούδια στην παράσταση *Δύο φωνές για τη Λωζάνδρα*.

Το καλοκαίρι του 2000 συνεργάστηκε με το Λύκειο Ελληνίδων Αθηνών στην παράσταση *Θάλασσα* στο Ηρώδειο και τον Ιούλιο του 2001 με τη Μαρία Φαραντούρη στη συναυλία: *Ένας στίχωνας ελληνικό τραγούδι*, επίσης στο Ηρώδειο.

Το καλοκαίρι του 2002 συμμετείχε σε συναυλίες ανά την Ελλάδα με τη Δόμνα Σαρίου.

Το Σεπτέμβριο του 2002 ερμήνευσε τραγούδια των Μ. Θεοδωράκη, Μ. Χατζιδάκη και Στ. Ξαρχάκου στη συναυλία *Μελοποιημένη ποίηση*, με την Μαρία Φαραντούρη στο Ηρώδειο.

Παράλληλα ασχολήθηκε με την καταγραφή και ερμηνεία τραγουδιών της Ανατολής (Μ. Ασία - Καππαδοκία - Πόντος - Τουρκία). Έχει τραγουδήσει για δυο χρόνια στο «Περιβόλι του Ουρανού» ρεμπέτικα και λαϊκά τραγούδια με τη Μαριώ τη Σαλονικά.

Με το θέατρο «Το Τρένο στο Ρουφ» και την Τατιάνα Λύγαρη συνεργάστηκε την θεατρική σεζόν 2003-2004 στη μουσικοθεατρική παράσταση *Υπ'ατμόν* και το καλοκαίρι του 2004 στην μουσική παράσταση *Χάρισμα - Η Συμμετρία της Αρμονίας*, που παρουσιάστηκε στα πλαίσια του Πολιτιστικού Προγράμματος Αθήνα 2004.

ΧΑΡΑ ΚΕΦΑΛΑ

Γεννήθηκε στην Πάτρα. Σπούδασε στο Educational Arts Schools και στην

Urdang Academy στο Λονδίνο (Musical theatre performer).

Είναι απόφοιτος της Α.Ε.Σ. χορού της Δ. Τριγοριάδου (δίπλωμα καθηγήτριας κλασσικού χορού) και της Ακαδημίας Χορού της Βάρνα, από όπου πήρε το δίπλωμα *vaganona-surefieur*. Σπούδασε κλασικό τραγούδι με καθηγήτρια τη Μ. Πασχάλη, παίρνοντας το δίπλωμά της με άριστα παμφηφεί, διάκριση και Α' βραβείο. Έχει πτυχίο πλάνου και πτυχίο ωδίκης με άριστα παμφηφεί.

Έχει συνεργαστεί στις παραστάσεις: *Δαίμονες των Ν. Καρβέλα - Σ. Σιδερά*, σκην. R. Williams (Αττικόν), *Sweet Charity* των Simon - Coleman, σκην. J. Sharpe (Παρί), *Chekhov* των Frank - Long, σκην. Γ. Βαλινοπού (Λαμπέτη), *Lili Marleen* της Μ. Στιρζότου (αναβίωση μεσοπολεμικού κμπορέ), σκην. της ίδιας, *Αναζητώντας τον κ. Γαννέδη-Κωνσταντίνδη* σε καλλιτεχνική επιμέλεια Λ. Λιάβα και σκην. Θ. Μουσιολιάδη (Μέγαρο Μουσικής), *Some like it hot* των Stone Styne, σκην. Κ. Αρχζόγλου (Βέμπο), *Η ωραία κοιμημένη*, *Η Κοπέλια*, σκην. Κ. Ρουγγέρη, (Εθνικό Θέατρο), *Βίρα τις άγκυρες* των Ρέππα-Παπαθανασίου, σκην. Στ. Φασουλή (Εθνικό Θέατρο), *Βάτραχοι* του Αριστοφάνη, σκην. Κ. Τσιάνου (αρχικορυφαία) (Εθνικό-Επίδραυρος), *Ορνίθες* του Αριστοφάνη, σκην. Κ. Τσιάνου (αρθόνη) (Εθνικό-Επίδραυρος), *Όνειρο καλοκαιρινής νυκτός* του Ο. Σαίξπηρ, σκην. Ν. Χατζηπαπά και μουσική Δ. Παπαδημητρίου (Ερμιά) (Εθνικό Θέατρο), *Ούτε γάτα ούτε ζημιά των Σακελλάρου - Γιαννακόπουλου*, σκην. Κ. Τσιάνου (Λολότα) (Πάρι), *Μιζέρ* του Π. Πισσίδη, σκην. Κ. Τσιάνου (Καρλότα) (Εθνικό Κοτοπούλη), *Ιφίγένεια εν Αυλίδι* του Ευριπίδη, σκην. Κ. Τσιάνου (Κορυφαία) (Εθνικό-Επίδραυρος), *The Full Monty* του Terrence McNally, σκην. Σ. Φασουλή (Τζόρτζ Μπουκαντίνος) (Πόρτα). Συνεργάστηκε με την Μαρινέλλα στο Music Hall Rex σε μουσική παράσταση, σκην. Δ. Γιαννάζογλου.

Στην τηλεόραση έχει συνεργαστεί στις σειρές: *Οι αναιδέστατοι* (ET1), *Με δυο μαμάδες* (Mega), *Σκυλίτσα ζωή* (Mega), *Θα σε δω στο πλοίο* (Alpha).

Από το 2000 συνεργάζεται με την σκηθέτρια Ευγενία Μανωλίδου, με σφοδρή

...μουσική τραγουδιού που έγινε στα πλαίσια των Εργαστηρίων 2000.

Συνεργάστηκε με την Ορχήστρα των Χρωμάτων σε έργα της ίδιας συνθέτριας και ηχογράφησε δίσκο με τίτλο *Ελληνικών Τραγουδιών* με τη Συμφωνική Ορχήστρα Βελγικών Μουσικών.

Με το θέατρο «Το Τρένο στο Ρουφ» και με τη Τσιτατά Λιγάρη συνεργάστηκε τη θεατρική περίοδο 2003-2004 στη μουσικοθεατρική παράσταση *Υγιάτρων* και το καλοκαίρι του 2004 στη μουσική παράσταση *Μουσική - Η Συμμετρία της Αρμονίας* που παρουσιάστηκε στα πλαίσια του Πολιτιστικού Προγράμματος Αθήνα 2004.

ΜΑΡΤΙΝΑ ΛΑΛΙΑΤΑ

Γεννήθηκε στην Αθήνα και αποφοίτησε από τη Σχολή Φωτογραφίας των ΤΕΙ «Μηένια Παράλληλα» φοίτησε για ένα χρόνο στο «Κέντρο Σπουδών Λαϊκού Θεάτρου» στο τμήμα της Σκηνογραφίας-Πλαστικής. Αργότερα αποφοίτησε με Master's Σκηνογραφίας από το Conservatoire Mozarteum, für Musik und Musiktheater Kunst, Salzburg.

Συνθέτει ως ενδορατολόγος στις όπερες *Camino Real* του Κ. Ορφ, του Ph. Γκαί, στο Gewandhaus Studio Mozarteum, Βιέννης. Συμμετείχε με κατασκευές στις οπτικές «Παραστάσεις», «Mammot Opera», που έγιναν στην Αυστρία. Από τον Σεπτέμβριο του 2002 έως και σήμερα συνεργάζεται με την σκηνογράφο-ενδυματολόγο Νίνα Λεκούδα. Το καλοκαίρι του 2004 συμμετείχε στη δημιουργική ομάδα «Καλλιτεχνία» με την Τελετή Έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων.

ΜΕΡΩΝ ΚΕΝΟΥΣΑ

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε ζωγραφική στην École des Beaux-Arts στο Παρίσι. Παράλληλα με τη ζωγραφική ασχολήθηκε ως σκηνογράφος, ενδυματολόγος, και art director, τόσο στο θέατρο και στον κινηματογράφο, στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έχει τιμηθεί με πολλές φορές με το βραβείο του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης. Επίσης της έχουν απονεμηθεί τρία κρατικά βραβεία σκηνογραφίας και ενδυματολογίας.

ΤΑΤΙΑΝΑ ΛΥΓΑΡΗ

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε νομικά στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο και αποφοίτησε με άριστα από τη Δραματική Σχολή του ΚΘΒΕ. Σπούδασε χορό στο Χοροθέατρο της Κικής Αγραφιώτη και τραγούδι στο Μακεδονικό Ωδείο.

Ως χορογράφος εργάστηκε σε παιδικούς θιάσους και στο Μαθητικό Πειραματικό Θέατρο Θεσσαλονίκης (Βραβείο χορογραφίας στο Φεστιβάλ Ιθάκης). Ως ηθοποιός συνεργάστηκε με το Θεσσαλικό Θέατρο στην επιθεώρηση *Χαιρέτα μου τον πλάτανο*, με τον Οργανισμό Ηπειρωτικού Θεάτρου στο έργο *Ο τελευταίος ασπροκόρακας* με το Καφεθέατρο «Μπουλούκι» σε *Μονολόγους* του Ντάριο Φο και *Επιθεωρησιακά* νούμερα, με το Χοροθέατρο Θεσσαλονίκης στο έργο *Στο πανηγύρι την έχασα*.

Στέλεχος του ΚΘΒΕ για πέντε χρόνια, έπαιξε στα έργα: *Άμλετ*, *Ιάκωβος και αφέντης*, *Ο Αλαντίν και το μαγικό λυχνάρι*, *Ο Μπίντερμαν και οι εμπρηστές*, *Λουιστράτη*, *Τρωίλος και Χρυσίδα*, *Χάρολτ και Μοντ*, *Ελένη*, *Τραχίνιες*, *Εκκλησιάζουσες*, *Ο πειραγμός*, *Το μπαλκόνι κ.ά.*

Τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Έχει συνεργαστεί με το Θέατρο 3ης Σεπτεμβρίου (*Δανειστές - Δεσποινίς Τζούλια*), με το Θέατρο Μάσκας (*Μαχαίρι στο κόκκαλο*), με το Θέατρο Δ. Πατά (Ο *τελευταίος φλογερός εραστής*), με το ΔΗΠΕΘΕ Ιωαννίνων (*Ημέρωμα της στρίγγλας*), με το Πειραματικό Θέατρο της Πόλης της Μ. Ριάλδη (*Άγρια παιχνίδι*), με το Θέατρο Παλκοσένικο του Χρ. Τσάγκα (*Αντιγόνη*, *Ιφιγένεια εν Ταύροις*) και με το Εθνικό Θέατρο (*Σκιπηλή γυναίκα*). Ερμήνευσε μονολόγους αρχαίων τραγωδίας, στα πλαίσια των Special Olympic Games στο Μόντρεαλ του Καναδά και σε πανευρωπαϊκό συμπόσιο για τη νεοελληνική γλώσσα στη Νιμ της Ν. Γαλλίας.

Στον κινηματογράφο πρωταγωνίστησε στις ταινίες *Η ιστορία του Οιδίποδα* του Ρ. Σίμον και *Ο Τζάνος Κόκκι*, κυρία μου

του Θ. Σκρούμπελου, καθώς και στη διασκευή της *Ιφιγένειας εν Ταύροις* του Ν. Κούνδουρου για την τηλεόραση. Παράλληλα συμμετείχε και σε πολλές τηλεοπτικές σειρές.

Το 1996 ιδρύει την Καλλιτεχνική Εταιρεία ΑΞΑΝΑ. Σε συνεργασία με το Ακαδημαϊκό Θέατρο του Τίβερ παρουσιάζει στη Ρωσία και στην Ελλάδα τη διγλωσση παράσταση της *Λίνας Καρένινα*, όπου ερμηνεύει τον ομώνυμο ρόλο.

Το 1997 δημιουργεί την Αμαξοστοιχία-Θέατρο «Το Τρένο στο Ρουφ». Για δύο σεζόν (1997-1998 και 1998-1999) παρουσιάζει στο *Θεατρικό Βαγόνι* το «μιούζικαλ για δύο» *Λαχτάρα για κεράσια*, σε σκην. Ντανιέλ Ολμπρίχακι, ερμηνεύοντας τον γυναικείο ρόλο.

Το 2000 και για τρεις συνεχείς σεζόν παρουσιάζει το έργο *Η Κυρία εξαφανίζεται*, όπου πραγματοποιεί την πρώτη θεατρική της σκηνοθεσία.

Το 2001 ανακαινίζει το διατηρητέο Wagon-Restaurant του Orient Express του 1924, εγκαινιάζοντας το *Μουσικό Βαγόνι Orient Express* με τη μουσικοποιητική παράσταση *Θέλετε δέντρ' ανθήστε, θέλετε μαραθείτε*, όπου σκηνοθετεί και συμμετέχει. Τη σεζόν 2002-2003 σκηνοθετεί στο *Θεατρικό Βαγόνι* το κωμικό μιούζικαλ της Λένας Διβάνη *Η Ωραία Θυμωμένη* και παρουσιάζει την παράσταση *Θέλετε δέντρ' ανθήστε, θέλετε μαραθείτε* στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης.

Τη σεζόν 2003-2004 σκηνοθετεί στο *Μουσικό Βαγόνι Orient Express* τις μουσικοθεατρικές παραστάσεις *Υπ' ατμόν και Χάρωμα - Η Συμμετρία της Αρμονίας*, η οποία παρουσιάστηκε στα πλαίσια του Πολιτιστικού Προγράμματος Αθήνα 2004.

ΘΟΔΩΡΗΣ ΛΥΓΝΟΣ

Γεννημένος το 1975 στην Πλάκα της Αθήνας. Σπούδασε κλασικό κοντραμπάσο στο Ωδείο Αθηνών με τον Αναστάσιο Κάζαλη. Παρακολούθησε επίσης μαθήματα με τον Αλέξανδρο Τζουμάνη. Συμπράττει με την Ορχήστρα των Χρωμάτων του Μάνου Χατζιδάκι, με την Συμφωνική Ορχήστρα της

ΕΡΤ. Έχει συνεργαστεί με την Καμεράτα, Ορχήστρα των Φώνων της Μουσικής, την Ποικίλη της ΕΡΤ, τη Συμφωνική Ορχήστρα του Ρεθύμνου και την Κρατική Ορχήστρα Κύπρου.

ΣΑΚΗΣ ΜΠΙΡΜΠΙΑΗΣ

Αριστούχος πτυχιούχος τμήματος εικονοληπτικών φωτογράφων Σχολής Κινηματογράφου Λυκούργου Σταυράκου. Εργάστηκε αρχικά οπερατέρ σε ταινίες μικρού και μεγάλου μήκους.

Συνεργάστηκε ως βοηθός της Ελευθερίας Ντεκό και του Λευτέρη Παυλιόπουλου σε περισσότερες από 80 θεατρικές παραστάσεις: *Duce Ellington - Sacred Songs*, σκην. Jane McCulloch, Θέατρο Επιδαύρου, *Ο πελεκάνος*, σκην. Ρ. Πατεράκη, Φούρνος, *Ένας υπέροχος κερατάς*, σκην. Σ. Τσακίρη, Αθήνα, *Καληγούλας*, σκην. Θ. Σαράντου, Θέατρο Νέου Κόσμου, *Ο Λογοκρίτης*, σκην. Π. Μιχαηλίδη, Φούρνος, *Φάντασμα της Όπερας Νο 2*, σκην. Π. Ζούλια, Χώρα, *Ο εχθρός του ποιητή*, σκην. Μ. Λυμπεροπούλου, Επίκεντρο Τέχνης, *Zoo Story*, σκην. Γ. Τσορτέκη, Πειραιώς 131 - Studio, *Στον Προορισμό Τόμας Μπερνχαρντ*, σκην. Μ. Λυμπεροπούλου, *Ο επαγγελματίας* σκην. Μ. Κουγιουμτζή Θέατρο Τέχνης, *Κεκλεισμένων των θυρών*, Β' Σκηνή Θεάτρου Πράξη, σκην. Σ. Πέππας, Μαριανά, Θέατρο Συνεργείο, σκην. Π. Μιχαηλίδη, *Οιδίπους Επί Κολωνά*, Θέατρο Επιδαύρου, σκην. Μ. Κουγιουμτζή.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Γεννήθηκε στα Χανιά. Σπούδασε στο Εθνικό Ωδείο Ανώτερα Θεωρητικά (στην τάξη του Μ. Βούρτση και Στ. Βασιλειάδη), Σύνοψη και Ιστορία της Μουσικής. Εργάζεται ως μουσικοσυνθέτης για το θέατρο και τον κινηματογράφο. Έγραψε μουσική για 25 θεατρικά έργα και 30 ταινίες. Παράλληλα συλλέγει μουσικο-λαογραφικό υλικό που αφορά την ιστορία και εξέλιξη της παραδοσιακής μουσικής στην Ελλάδα. Το 1983 εκδίδεται το βιβλίο του «Λαϊκό-Πρακτικό Οργανοπαίχτες», με εισαγωγή-μελέτη και καταγραφή μαρτυριών (εκδ. Επικαιρότητα). Από το 1982 μέχρι το 1999, οργάνωσε και

επιμελήθηκε τις καταγραφές παραδοσιακής μουσικής του Τρίτου Προγράμματος της Ελληνικής Ραδιοφωνίας, που θεωρήθηκε, από Έλληνες και ξένους ειδικούς, μοναδική στο είδος της. Η Κρατική Ολλανδική Ραδιοφωνία σφείρωσε την ειδική ετήσια έκδοσή της για το 1993 και το 1995 στις εγγραφές αυτές. Από το 1975 συνεργάζεται με τον καθημερινό και τον περιοδικό τύπο (Τα Νέα, Ελευθεροτυπία, Καθημερινή, Ένα, Δίφωρο, Έcho). Από το 1988 ως σήμερα επιμελήθηκε την έρευνα και την έκδοση 18 δίσκων με καταγραφές παραδοσιακής μουσικής και ρεμπέτικων τραγουδιών και είναι μέλος του διδακτικού προσωπικού στο «Εργαστήριο Επαγγελματικής Δημοσιογραφίας». Από το 1978 συνεργάστηκε με την Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση ως μουσικός, ως παραγωγός και ως διοικητικό στέλεχος. Το 1981 χρημάτισε Διευθυντής του μουσικού τμήματος του Β' προγράμματος της ΕΡΑ και το 1987 Σύμβουλος του Τομέα Ψυχαγωγίας της ΕΤ-1. Το 1992 πήρε το Διεθνές βραβείο μουσικής για την ταινία της Τόνιας Μαρκετάκη *Κρυστάλλινες νύχτες*. Από το 1993 έως το 1997 διετέλεσε Διευθυντής προγράμματος της ΕΤ-2 και σύμβουλος της ΕΡΤ Α.Ε. για θέματα Τέχνης και Πολιτισμού. Το 2000-2001 ήταν Μουσικός υπεύθυνος του προγράμματος «Καταγραφή των Παραδοσιακών Μουσικών και Τραγουδιών της Θράκης» στο Πρόγραμμα του Κέντρου Μελέτης της Παραδοσιακής Μουσικής Θράκης, Μικράς Ασίας και Ευζείνου Πόντου, το οποίο υλοποίησε η Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης του Δήμου Αλεξανδρούπολης με την οικονομική υποστήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού. Το 2001 πήρε το βραβείο Μουσικής στο 42' Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης για τη μουσική της ταινίας *Το μόνον της ζωής του ταξιδιού* του Λάκη Παπαστάθη. Το 2002 χρημάτισε Επιστημονικός υπεύθυνος του Κέντρου Μελέτης της Μουσικής Παράδοσης Θράκης, Μικράς Ασίας, Ευζείνου Πόντου, που ανήκει στο Εθνικό Πολιτιστικό Δίκτυο Πόλεων του Υπουργείου Πολιτισμού.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΨΩΜΑ

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Απόφοιτος του

Εργαστηρίου Υποκριτικής Τέχνης για το Θέατρο και την Όπερα του Λυμπι-Θεάτρου του Σ. Ευαγγελίτου (1992). Έχει δίπλωμα μοναδίας (τάξη Ρόζας Κοκκάλη, 2000) και έχει παρακολουθήσει σεμινάρια υποκριτικής με τους Ν. Καβρον, Ζ. Μολίκ, Μ.Βολανάκη.

Έχει συνεργαστεί με το Λυμπι-Θέατρο [Ηλέκτρα του Σοφοκλή και *Προμηθεύς Δεσμώτης* του Αισχύλου, σκην. Σ. Ευαγγελίτου], το Θέατρο Έρευνας [Εθίρα στον Δον Ζουάν του Μολιέρου, σκην. Δ. Ποταμίτη], το Θίασο Χαλκιά - Παρτοαλάκη [Γρίκα στους Αθώους του Β. Ουγκώ, σκην. Κ. Δαμάτη], τη ΔΗΠΕΘΕ Καλαμάρας και Κομοτηνής [Επιτρέποντες του Μενάνδρου, σκην. Ε. Γαβριηλίδης - Πηνελόπη στο Φόρο του Λεβάντε του Γρ. Ξενοπούλου, σκην. Β. Κυρίτση], τη Θεατροκίνηση [κορυφαία στις Τραυδίες του Ευριπίδη και Ιουλιέτα-Ερφαίλη στο Δάσος των αγγέλων, σκην. - χορογ. Ι. Σάβρης], το Εθνικό Θέατρο [γυναικεία έγκυος στη Λυκοστράτη του Αριστοφάνη, σκην. Δ. Χρονόπουλος, Μαρίκα στο Πανηγύρι του Δ.Κεχαϊδή, σκην. Κ. Μπάκας, τραγουδίστρια στο Βίος του Γαλιλαίου του Μπ. Μπρεχτ, σκην. Στ. Ντουφεξής], το Θέατρο Διαδρομή [Θεομορφώσεις του Αριστοφάνη, σκην. Γ. Μιχαηλίδης, Εκκλησιαστικές του Αριστοφάνη (Θεράπαινα), σκην. Θ. Καρακατσάνης, το Θέατρο Κνωσός [Θεονή στην Ελένη του Ευριπίδη], καθώς και με το Παδικό Στέκι του Εθνικού Θεάτρου [τα μαζοδικά Μαίρη Πόππης και *Ο γύρος του κόσμου σε 80 ημέρες*, σκην. Μ. Τόλη]. Στην τηλεόραση συμμετείχε στη σειρά *Τα χαιδεμένα παιδιά*, σκην. Γ. Σμαραγδής (ΕΤ1).

Έχει δουλέψει ως βοηθός σκηνοθέτη και χορογράφου σε πολλές παραγωγές. Εργάζεται ως δασκάλα μοναδίας και φωνητικής - ορθοφωνίας σε ωδείο.

Με το θέατρο «Το Τρένο στο Ρουφ» και την Τοπάνια Λήγερη συνεργάστηκε την θεατρική σεζόν 2003-2004 στη μουσικοθεατρική παράσταση *Υγιάτμον* και το καλοκαίρι του 2004 στη μουσική παράσταση *Χάρισμα - Η Συμμετρία της Αρμονίας*, που παρουσιάστηκε στα πλαίσια του Πολιτιστικού Προγράμματος Αθήνα 2004.

Τα πιν εικονογράφηση του προγράμματος χρησιμοποιήθηκε
από:

- 1) Les trains des rois et des présidents © 1992, Editions Demoil, Paris
- 2) Le goût du voyage © 2001, Compagnie des Wagons-Lits, Flammarion, Paris
- 3) De Coco Chanel à Maurice Chevalier (1900-1945) © 1996, Larousse pour la présente édition
- 4) Objets du train à collectionner © 2000, On May
- 5) La France ferroviaire en cartes postales © 2002, Editions La Vie du Rail
- 6) ORIENT EXPRESS, König der Züge © 1998, Jürgen Franke / OB Museum
- 7) Voyage en train au temps des compagnies (1832-1937) © Editions La Vie du Rail

- 8) L' Orient-Express, le voyage à Constantinople © 1997-1998, Galerie C GER à Bruxelles
- 9) 125 Jahre ans years internationale Schlafwagen-Gesellschaft © 1998, VG-Bild-Kunst, Bonn
- 10) Αρχείο Γιώργου Παπαδάκη
- 11) Οι Ελληνικοί Σιδηρόδρομοι © Εκδόσεις Μίλητος
- 12) Orient-Express un train de rêve © E-T-a-a-I, 2002
- 13) France, Années 20 et 30 le cinéma au rendez-vous des arts © 1995, Bibliothèque Nationale de France, Paris
- 14) Το Ελληνικό Τραγούδι στον 20ό αιώνα © Έθνος της Κυριακής, Δεκέμβριος 1999
- 15) Χαρίλαος Πατέρας. Το θέατρο στην Αθήνα Η Αθηναϊκή επιθεώρηση, Αθήνα 1998, Συλλογές Αργύρης Βουράς

Οι παραστάσεις πραγματοποιούνται με την ευγενική συμπαράσταση

της ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της J&P ΑΒΑΞ

της ΕΚΟ-ΕΛΔΑ ΑΒΕΕ

Θερμά ευχαριστούμε για την πολύτιμη βοήθειά τους

τον Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδος και ιδιαιτέρως

τον Διευθύνοντα Σύμβουλο κύριο Κώστα Γιαννακό

το Ωδείο ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΝΑΚΑΣ

το Γραφείο διερμηνέων διεθνών συνεδρίων BICI

τον ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΛΙΒΑΝΗ

και τους φίλους

Μηνά Αλεξιάδη • Boban Jasarevic • Γιάννη Γκόμπελ •

Μιχαέλα Λαμπρινίδου • Θέτιδα Ξανθάκη • Γεωργία Παπαϊωάννου

Σπύρο Περδίου • Γιούρι Στούπελ • Σπύρο Στύλλο

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Οργάνωση παραγωγής ΤΑΤΙΑΝΑ ΛΥΓΑΡΗ

Βοηθοί παραγωγής ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ - ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΑΛΙΚΙΑΣ

Γραμματεία ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΟΥΤΡΟΥΛΗ Ταμίας ΕΛΕΝΗ ΤΟΥΜΑΝΙΔΟΥ

Χειριστής κινσόφλας ήχου και φωτισμού ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΤΑΜΟΣ

Ηλεκτρολόγος ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΑΣ Σιδηροκατασκευές ΘΑΝΑΣΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ

Ξυλόκατασκευές ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΟΧΤΑΝΙΔΗΣ

Studio - Εγγραφή ΝΙΚΟΣ ΣΙΝΙΩΡΟΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΑΞΑΝΑ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2004-2005

Υπεύθυνη προγράμματος ΤΑΤΙΑΝΑ ΛΥΓΑΡΗ
Επιμέλεια ύλης-κείμενα ΜΑΡΙΑ ΤΣΙΜΑ - ΤΑΤΙΑΝΑ ΛΥΓΑΡΗ
Εικαστική σύνθεση εξωφύλλου ΔΩΡΟΘΕΑ ΛΑΜΠΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Καλλιτεχνική επιμέλεια ΤΕΤΗ ΚΑΜΟΥΤΣΗ
Φωτογραφίες προγράμματος
ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΡΕΤΤΟΣ - ΣΠΥΡΟΣ ΠΕΡΔΙΟΥ
Ψηφιακή επεξεργασία ΤΥΡΙΣΟΝ Α.Ε.
Εκτύπωση ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ

ΤΡΕΝΟΘΕΑΤΡΟ

Ο καινούργιος λιλιπούτειος χώρος σιδηροδρομικής αισθητικής που δημιούργησε η *Τατιάνα Λύγαρη* για την καλύτερη εξυπηρέτηση των φίλων της Αμαξοστοιχίας - Θεάτρου *“Το Τρένο στο Ρουφ”* μπροστά στο σταθμό του Μετρό Ακρόπολη.

ART GALLERY

Επιλεγμένα διακοσμητικά και χρηστικά αντικείμενα, βιβλία, παιδικά παιχνίδια καθώς και πρωτότυπα κοσμήματα, εμπνευσμένα από την ιδέα του τρένου, που δημιουργούν ειδικά για σας και το

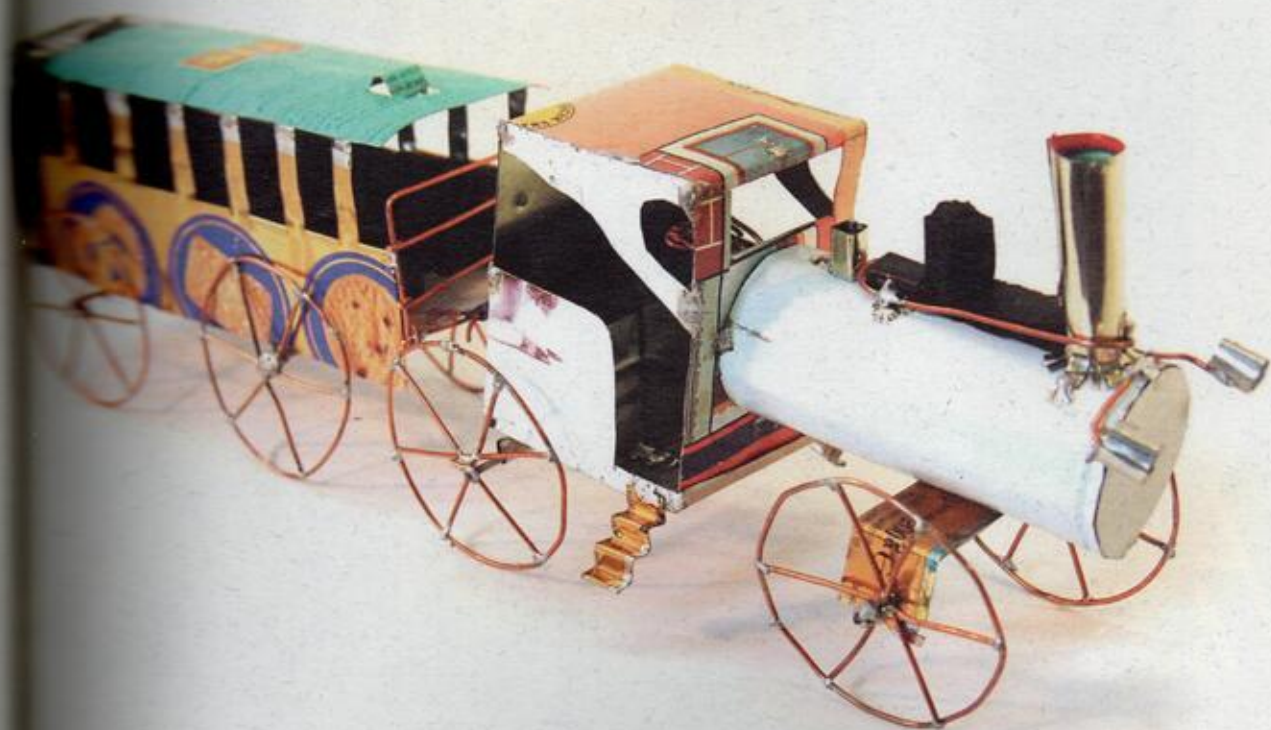
ΤΡΕΝΟΘΕΑΤΡΟ

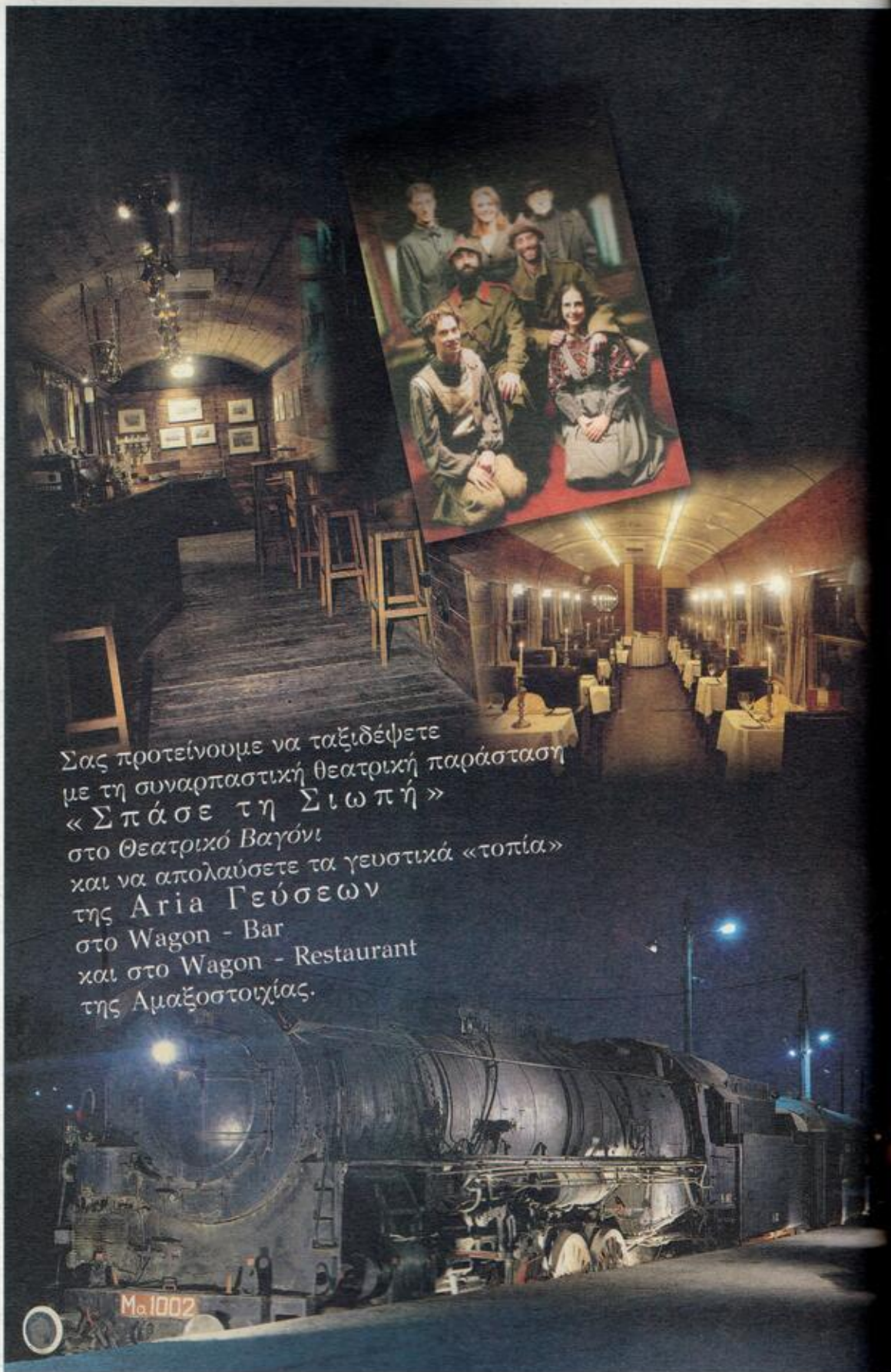
γνωστοί καλλιτέχνες.

BOX OFFICE

Προπώληση εισιτηρίων για τις θεατρικές και μουσικές παραστάσεις και ενημέρωση για τις υπόλοιπες καλλιτεχνικές δραστηριότητες της Αμαξοστοιχίας - Θεάτρου.

“Το Τρένο στο Ρουφ”

Σας προτείνουμε να ταξιδέψετε
με τη συναρπαστική θεατρική παράσταση
« Σπάσε τη Σιωπή »
στο Θεατρικό Βαγόνι
και να απολαύσετε τα γευστικά «τοπία»
της Aria Γεύσεων
στο Wagon - Bar
και στο Wagon - Restaurant
της Αμαξοστοιχίας.

ΣΙΑΦΡΟΔΡΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΡΟΥΦ-ΚΩΝ ΠΟΛΕΩΣ
ΤΗΛ. 210 5298 922 www.totrenostarouf.gr

ΤΟ ΤΡΕΝΟ ΣΤΟ ΡΟΥΦ

STEPHEN POLIAKOFF

ΣΠΑΣΕ ΤΗ ΣΙΩΠΗ

ΓΕΜΙΣΑΜΕ ΥΠΕΡΗΦΑΝΕΙΑ

ΝΕΟ PEUGEOT 407

ΑΠΕΣΠΑΣΕ ΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ 5 ΑΣΤΕΡΩΝ
ΣΤΙΣ ΔΟΚΙΜΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΟ ΝCΑΡ

ΑΒΕΡΩΥ ΓΡΑΦΕΙΟ

www.peugeot.gr

ΜΕ ΣΥΣΤΗΜΑ ESP ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ 5 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ, (ABS, AFU, ASR, REF, CDS), ΜΕ 2 ΖΩΝΕΣ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΡΟΥΣΗΣ, ΜΕ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΑΡΤΗΣΕΩΝ ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΜΕ 9 ΑΕΡΟΣΑΚΟΥΣ, ΑΠΟ 1.800 Κ.Ε.Κ. ΕΩΣ 210 ΙΠΠΟΥΣ.

PEUGEOT. ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΛΑΥΣΗ.

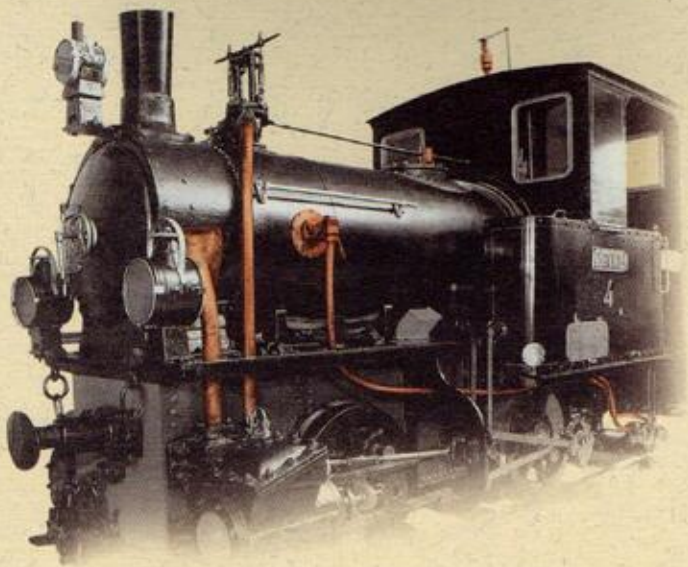
407

PEUGEOT

Χαλκός

αιώνιο μέταλλο...

...δυναμικό παρόν
στην εξέλιξη
του σιδηροδρόμου

Θα σας φροντίζουμε για πολλές γενιές ακόμα!

Είμαστε η Pfizer.

Δημιουργούμε τις θεραπείες του μέλλοντος. Αυτή τη στιγμή, διεξάγουμε εκατοντάδες ερευνητικά προγράμματα με σκοπό να ανακαλύψουμε την καλύτερη αντιμετώπιση των νόσων που μαστίζουν την ανθρωπότητα.

Η μεγαλύτερη ελπίδα μας είναι ότι θα έρθει μια μέρα που θα ακούσετε ότι ο καρκίνος νικήθηκε, οι καρδιακές παθήσεις εξαλείφθηκαν και η νόσος του Alzheimer διαγράφηκε.

Εμείς στη Pfizer κοιτάμε το μέλλον γνωρίζοντας ότι ένα μόνο πράγμα θα παραμείνει αθεράπευτο.

Το πάθος μας!

Η Ζωή είναι το Έργο της Ζωής μας

Οι Θεραπείες του αύριο
που
θα
10

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Καινούρια εποχή

- Με σύγχρονο και άνετο τροχαίο υλικό
- Με υψηλές προδιαγραφές ασφάλειας
- Με ανταγωνιστικούς χρόνους διαδρομών

✓ Αθήνα - Θεσσαλονίκη σε 4 ώρες και 30 λεπτά

✓ Θεσσαλονίκη - Αλεξανδρούπολη σε 4 ώρες και 34 λεπτά

Καρόλου 1-3, 104 37 Αθήνα

e_mail: press@osenet.gr

www.ose.gr

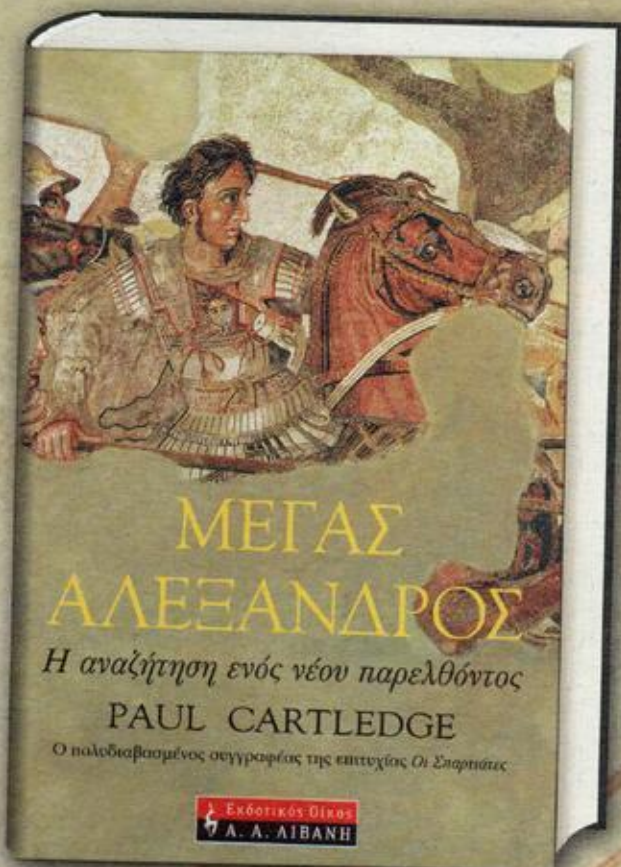
PAUL CARTLEDGE

Ο πολυδιαβασμένος συγγραφέας της επιτυχίας *Οι Σπαρτιάτες*

ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Η αναζήτηση ενός νέου παρελθόντος

Ποιος ήταν ο Αλέξανδρος; Θεός; Ήρωας; Τύραννος; Μεγαλομανής; Πατροκτόνος; Κατακτητής του κόσμου; Στην πιο σύγχρονη βιογραφική του μελέτη, ο Πολ Κάρτλετζ προσφέρει μια εικονική, συναρπαστική και εξορμητική περιγραφή της ασυνήθιστης ζωής του Αλέξανδρου, των εκπληκτικών του επιτευγμάτων και του πολυσύνθετου κληροδοτήματός του, και ερευνά την πολυσχιδή του προσωπικότητα κατά την αναζήτηση μιας νέας εικόνας του μεγαλύτερου στρατηλάτη που γνώρισε η Ιστορία.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΙΒΑΝΗ

ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ

... Οδηγεί
στην Ανάπτυξη

Δυναμισμός, κοινωνική ευθύνη,
σεβασμός στον καταναλωτή,
φροντίδα για το περιβάλλον,
εγγύηση υψηλής ποιότητας
προϊόντων και υπηρεσιών,
είναι στοιχεία που αποτελούν
την πραγματική ταυτότητα
της ΕΚΟ-ΕΛΔΑ.

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΕΓΓΥΗΤΗΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ

ΕΚΟ - ΕΛΔΑ

Πύργος Αθηνών, Αδρια 10
115 27 Αθήνα
Τηλ.: 210 77 65 401 - Φαξ: 210 77 65 402
www.eko.gr

Νέα γενιά καυσίμων

EKO

kinitron

Φροντίδα υψηλών προδιαγραφών

Unleaded 100

*αξεπέραστες επιδόσεις
προστασία κινητήρα*

Unleaded 95⁺

*οικονομία καυσίμου
υψηλές επιδόσεις*

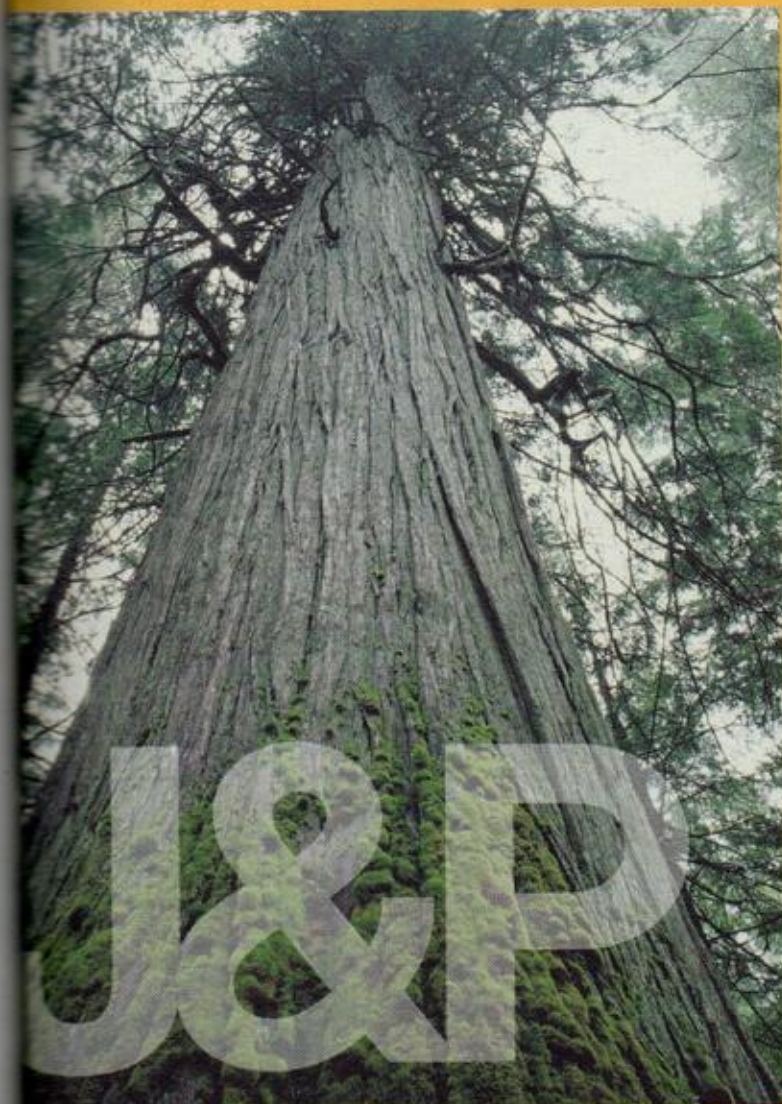
Diesel 2005

*καθαρότερο περιβάλλον
βελτιωμένες επιδόσεις*

ΜΕΛΟΔΙΑ
FM 99.2

Εδώ και 4 δεκαετίες συμβάλλουμε με ποιοτικά έργα στην εξέλιξη του μέλλοντος!

Στον όμιλο J & P-ΑΒΑΞ είμαστε αφοσιωμένοι στη δουλειά και στη συνεχή προσπάθεια για την επίτευξη υψηλότερων ποιοτικών στόχων, με εφόδια την τεχνογνωσία, τη συνεχή ανανέωση του μηχανικού μας εξοπλισμού, τη συνέπεια στη ασφάλεια και το σεβασμό στο περιβάλλον.

Θέτουμε νέα πρότυπα στην αγορά, έχοντας βαθιά γνώση των αναγκών της.

Διαθέτουμε από τα καλύτερα στελέχη της αγοράς, καθώς και δυναμικές ομάδες εργασίας που εξασφαλίζουν άψογα αποτελέσματα σε κάθε έργο που αναλαμβάνουμε.

Έτσι, πετυχαίνουμε να παραδίδουμε έργα υψηλής ποιότητας με υπευθυνότητα και συνέπεια, να δημιουργούμε μακροχρόνιες σχέσεις με τους πελάτες μας, αληθιά και να προσελκύουμε νέους που μας κάνουν να είμαστε από τους ισχυρότερους κατασκευαστικούς ομίλους, με μία δυναμική πορεία ανάπτυξης στην Ελλάδα και διεθνώς.

Με μέτρο τον άνθρωπο, ο όμιλός μας προχωράει με σταθερά βήματα, χιζοντας ένα καλύτερο αύριο!

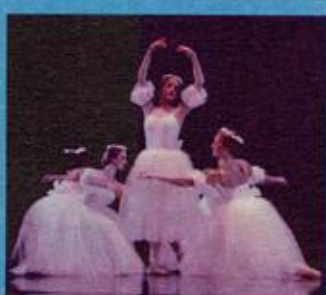
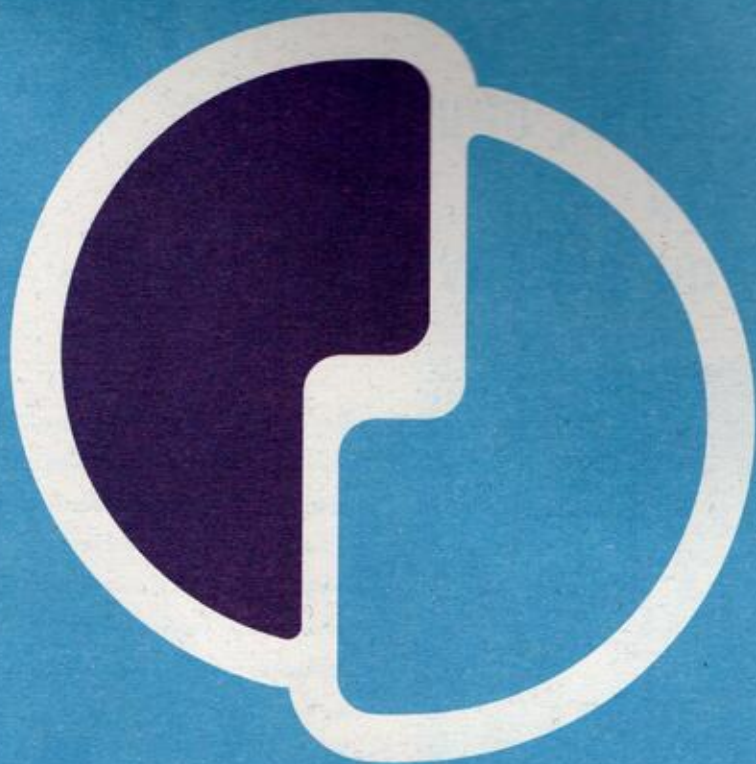
Μέλη του Ομίλου εταιριών JSP - ΑΒΑΞ

αβαξ

ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Αντικρίζουμε τη ζωή με τη χαρά της δημιουργίας

Η Emporiki Bank πιστεύει στην ελευθερία και την πολυμορφία της έκφρασης και της δημιουργίας. Γράμματα, τέχνες, χορός και μουσική ομορφαίνουν τη ζωή μας και πλουταίνουν τον πολιτισμό μας.

Η Emporiki Bank επιβραβεύει τους δημιουργούς, προβάλλει το έργο τους και συμβάλει στην πρόοδο του τόπου.

 Emporiki Bank

www.emporiki.gr

